

Juan

Ese uje ir iich otsii Porrosht ahwoso tyenij shûrha hnakirap.

1 ¹Uje ehn yahpaa īrmo chihikite ich wichi de uje ir iich otsii Porrosht ahwoso. Wichi de Porrosht ahir hn wichi Porrosht. ²Uu īrmo tenitkite ich shish de Porrosht ahir. ³Wichi uje nos shiyokôr kuche. Kirêhe ye wichi niyokôr erze kuche ich nîhyok. ⁴Shi ire uje shuu ör ikirît de hn ese ör ikirît wichi uje shuu ochiraha Porrosht shi itso uje luu chihit ör. ⁵Ese uje itso luu chihit erze oso uje ör iluu mîhnü pork wir shi ör itso uje ode dihlelta hn asa dihlelta ye pwele nontew asa luupe.

⁶Eseekite hn Porrosht shuu hnakirbich uje iich otsii Juan sanimirâha lahwoso. ⁷Ese Juan uu tohirm oso tîrët tatim oso Cristo uje ire shi itso luu pork shuu oso ochiraha Porrosht par uje nos ye olotiis Cristope. ⁸Juan wichi ye asa luupe. Shi tatim oso uje Cristo wichi asa luu. ⁹Cristo tîrët tîr nâhu īrmo par shuu ochiraha uje ich ūru. Tyenij shuu nos oso ör pwele ochiraha Porrosht. ¹⁰Wichi shiyokôr īrmököte. Uje tîrët tîr nâhu īrmöni ich oso ye odîraha irpe. ¹¹Wichi tîrëtni tîr nanapso uu israel oso per wir ye onahmûr irpe. ¹²Nos wir erze uje otsahmûr ire ich ye olotiis uje wichi Cristo heke shuu ör pwele omasaha par Porrosht aabo. ¹³Wir ör Porrosht aabo pork shuu oshûrhapo. Ye ör Porrosht aabope shi pork ör deych hn ör data wir Porrosht aabo, hn ye ör Porrosht aabope shi pork ochibite uje ör Porrosht aabo, hn ye ör Porrosht aabope shi pork yeék tata uje ör Porrosht aabo. Shi ör Porrosht aabo pork Porrosht shuu oshûrhapo.

¹⁴Eseekite hn ese uje ir iich otsii Porrosht ahwoso shurhâ iteëtak hn debuhu eyok ahir. Shish sahmûr oso hn tata uje ich ūru. Oyumo ire uje ich hûre. Wichi Porrosht Ijit uje shi nohmira. Târa ir Deych ahir. ¹⁵Juan uu tohirm oso tatim ör Cristo ich sihnew im: —Ese uje titim olakni too: “Wichi uje iyeha piyér ich ma dich je yok pork de wapkite ehn yok nîhyok.”— ¹⁶Cristo ich ihirk. Nos wir eyok uje eyok Porrosht aabo ich shish ishim eyok uje eyok nesita. ¹⁷Porrosht ishim Moisés ir ley par shuu ishim israel oso per shuu Jesucristo tîrët par sosir oso hn par shuu ochiraha uje ich ūru. ¹⁸Nîhyok yeék uje umo Porrosht. Jesús wichi Porrosht Ijit pisht uje shi nohmira. Wichi uje târa Porrosht ahir hn shuu oso ochiraha Porrosht iluu.

Juan uu tohirm oso tata uje Jesús wichi Cristo.

¹⁹Eseekite hn erze israel oso uje odechi Jerusalén uje òr iluu iich otsii fariseo ochihla erze uje òr ibiyo iich otsii saserdote hn erze uje otāra ñir porokkite Levi. Oshuu ohno otír Juan uu tohirm oso pork sehe odiraha kimiji wichi Cristo o keshi yeékpoo. ²⁰Wichi ye nehnyér ñorpe. Tatim òr uje ich üru im: —Ye yok Cristope.— ²¹Otatim ire otsii: —Kimiji ye owa Cristo ¿ich owa yeékpoo? ¿Je owa Elías?— Tatim òr im: —Ye yok Eliaspe.— Otatim otsii: —¿Je owa uu profetit uje Moisés tatkite uje tyenij tirët nehe?— Tatim ñorpo im: —Ye yokpe.— ²²Otatimpo ire otsii: —¿Owa yeékpoo par uje oyitím erze uje oshuu oyirët?— Otsii: —¿Hap owa, ebiitikíhi?—

²³Hn Juan tatim òr im: —Yok uje de ese hñimich uje isa tihnew pahwoso titim òr par onishii deluu shi itsó uje onishii dehet par eyok ñrhich shi itsó uje profeta Isaías lishi tatkite.— ²⁴Erze oso uje òr iluu iich otsii fariseo wir uje oshuu erze hnakinbo ohno otír Juan. ²⁵Otatimpo otsii: —Kimiji ye owa Cristo hn ye owa Elías hn ye owa ese profeta ¿inaápo heke ohirm oso?—

²⁶Juan tatim òr im: —Yok shi tokohirm oso onoota per yet de olak ahir uje ye erehelope. ²⁷Wichi tyenij tirët nehe iyehe piyér. Yok ye yok dichpe hnii par uje tiyuhu ñir erihyo atshüro.— ²⁸Wir otír okeytkér Juan uje tohirm osoho wahacha onoota Jordán pit yet deeych warich ye dukuhlehe ese dit Betaniape.

Jesús wichi shi itsó Porrosht ir obejít.

²⁹Eseekite uje ich deychole hn Juan umo Jesús uje tirët tñr ire. Juan tatim oso im: —Hmeychimlo ese. Wichi shi itsó Porrosht ir obejít uje tyenij tooho oso nehe hn ishi òr hnitiwihi Porrosht ahir. ³⁰Wichi uje titim olak too: “Tyenij yet tirët iyehe piyér. Wichi ma dich je yok pork ire de wapkite ehn yok nñhyok.” ³¹Wap ye tikiraha uje wichi Jesús uje iyehe piyér. Shi yok itsó olak uje ye erehelope. Yok Tíkirëtni par tokohirm oso par uje tuu wir erze israel oso ochiraha yeékpoo Jesús.—

³²Hn Juan tata im: —Tokomo ese Porrosht ñchibich uje ihnimich tñra poõrc shi itsó palomit hn ihnimichihi Jesús eeych hn sakaha. ³³Yok itsó, ye tikiraha yeékpoo ire per ese uje shuu tikirët par tokohirm oso tatim yok im: “Ese uje eychim hn Porrosht ñchibich ihnimichihi ñir eeych hn ye tokolpe, wichi uje tyenij tohirm oso chïra Porrosht ñchibich, ye nñra awitpe.” ³⁴Tokomo ire uje Porrosht ñchibich ihnimichihi ire eeych heke titim olak uje wichi uu Porrosht Ijít.—

Jesús ir akile webich oso.

³⁵Eseekite uje dechhole yet hn Juan dechi ese owichpo. Ir akile òr osiyer ñoya ire. ³⁶Uje Jesús chikähachis hn Juan teychim hn tatim dakile

im: —Wichi shi itso Porrosht ir obejit uje tyenij ishi oso ñ hnitéwíhi Porrosht ahir nehe.— ³⁷Erze Juan ir akile uje ñ osiyer ochunt uje tatim ñ hn ohno oyehe Jesús nér. ³⁸Jesús somtis ire hn teyhim ñ uje oyehe ire nér. Tatim ñ im: —¿Ekulo latikpo?— Hn ñ ire otatim ire otsii: — Maestro, ¿shi akaha iraäpo?— ³⁹Tatim ñ im: —Erëtlo eychimlo uje yok tiyakaha.— Ohno oteychim ese owich uje ire sakaha. Ich a la kwatro yilka uje otaachíhichis hn otsakaha ire ahir nehech yilkaship.

⁴⁰Erze Juan ir akile uje ñ osiyer uje ochunt uje Juan tataka hn oyehe Jesús nér nohmet ich otsii Andrés, uu Simón Pedro ir leshibich.

⁴¹Hno chukwi leshibich hn tatim ire im: —Tishiki Mesías.— Ir iich yet otsii Cristo. ⁴²Heke Andrés hnoy leshibich seja uje Jesús de. Uje Jesús teyhim ire hn tatim im: —Owa Simón uu Juan ir ijít. Tikéra owa Cefas.— Cefas otata otsii Pedro.

Jesús chihla Felipe hn Natanael.

⁴³Eseekite uje ich dechole yet hn Jesús chibite par uje hno tñ wahacha hnimech Galilea. Chish Felipe hn tatim ire im: —Mëya yok.— ⁴⁴Ese Felipe tåra dit Betsaida. Andrés hn Pedro otåra wahacha toy. ⁴⁵Felipe hno par chukwi Natanael. Uje chish hn tatim ire im: —Oyishike uu hnakiribich uje Moisés chichew chibite ir hutekite hn uu profeta poruwo wishi ochichew ochibite ir hute. Wichi Jesús uu José ir ijít. Tåra wahacha dit Nazaret.— ⁴⁶Natanael tatim Felipe im: —Nïhyok ye latik uje ich om tokolihi ese dit Nazaret.— Felipe tatim ire im: —Erët eychim par uje eraha.—

⁴⁷Uje Jesús umo Natanael uje taachíhi ire ahir hn tatim dakiile im: —Hmeychimlo lika, liki israelaya. Yelij nehnyér oso.— ⁴⁸Natanael tatim Jesús im: —¿Inaäpo heke eraha yok?— Jesús tatim ire im: —Uje ehn yahpaa Felipe tibii owa ichii tokomo owaha asa pohorrza uut waa je iich otsii higuera.— ⁴⁹Natanael tatim im: —Maestro, owa uu Porrosht Ijít hn owa uu israel oso ñ rey.— ⁵⁰Jesús tatim ire im: —Shi pork titim owa uje tokomo owa asa pohorrza higuera uitike heke ye otis uje yok uu Porrosht Ijít. Heke tyenij amo kuche nehe uje tiyokör uje ich ma deyo.— ⁵¹Hn Jesús tatim ire im: —Titim owa ich tuu ūrpa. Olak tyenij amilo poörc uje sitsér ire hn Porrosht ir anjele oyhnimech hn otir yok uje toköra poörzni hn ocheeshpo otir poörc.—

Oshiyokör ñ ahamich dit Caná.

2 ¹Eseekite uje ich terihí daalo tre hn yeék chiilekuhu wahacha dit Caná uje dechi hnimech Galilea. Jesús ir data dechi. ²Otatim Jesús hn ir akile par uje otir ese ñ ahamich toy. ³Uje ehn yahpaa terihí ese ñ ahamich uhurc ich wint yuwrke. Jesús ir data tatim ire im: —Ese wint ich yuwrke.— ⁴Jesús tatim data im: —Mama, ¿inaäpo heke atim yok

uhu itsorz? Yahpaa terihi pishirītpe.—⁵Ir data tatim erze uje odirkii oposo par oshim oso im: —Ahakōrlo uje wichi tatim olak.—

⁶Ese owich uje òr ire ode kobo de seys uje oshiyokōr ochiřa kojano par otsanuwāha awit hn ochūrhu kuche. Shi israel oso òr iluu itsorz. Kal erze kobo yewo sinkwenta litro hn yewo setenta litro uje awit de aho. ⁷Jesús tatim erze uje odirkii oposo im: —Eētlo erze kobo nehech nos uhulo yenpa.— Heke wir otseēt erze kobo oshuu yeno. ⁸Jesús tatim òr im: —Eyuhulo piikaabit hn bolilo asimlo ese uje tibey òr ahamich par uje prowa wap.— Oshiyokōr uje ire tata. ⁹Ese uje tibey òr ahamich prowa ese awit uje chisāha ire wint. Ich ye diraha uje ese wint tāra. Shi erze uje odirkii oposo wir uje ochiraha pork wir uje ochiyuhu ese awit. Heke ese uje tibey òr ahamich tibii ese uje sehe diileku. ¹⁰Tatim ire im: —Nos wir oso uje oshiyokōr òr ahamich ich wap oshim òr ese wint uje ich ihīrt. Uje nos oho kihniya ich oshim òr ese wint uje yērij om per owa ehmer ese wint uje ich ihīrt hnii asim òr.— ¹¹Wichi uu kuchit webich osht uje Jesús shiyokōr uje ye latik pwele niyokōr. Shiyokorīhi wahacha dit Caná uje dechi hñimich Galilea heke shuu imeheeych uje ire ich dich hn erze ir akile ye olotiis irpe.

¹²Uje ich yuwrke ese òr ahamich hn Jesús hno tīr dit Capernaum. Ir data hn ir leshibo hn ir akile ohno õya ire hn otsakahachis oshuu daalo arhaabo.

Jesús chiyuhu erze uje ochiwāha kuche templo patikit ehet.

¹³Eseekite uje ich yej terihi erze israel oso òr ahamich uje iich otsii Pascua hn Jesús hno tīr Jerusalén. ¹⁴Uje masaha asa templo patikit ehet hn umo erze oso uje ochiwāha wōjo, obeje, hn paloma. Umo toy erze uje otsakaha nemest wirc par oshuu hnōte kambya. ¹⁵Uje Jesús umo òr hn shiyokōr shikote chīra lukweriyo hn nos shuu otokolīhi templo patikit ehet erze oso uje ochiwāha kuche hn erze obeje hn wōjo īya òr. Hno tīr erze uje oshuu hnōte kambya hn sitsēr erze òr hnōte shuu chūr lekitiyo hn sehnimich erze òr nemesa ¹⁶hn tatim erze uje ochiwāha paloma im: —Eyuhulo erze paloma. Ye uhulo ele Papa ihyuch ilo uje ochiwāha kuche.— ¹⁷Ir akile òr eyucha uje Porrosht ahwoso tata: —Cristo tatim Porrosht im: “Yok tarhāk ahuch nehech shuu oshuu yok oshuu tikiti.”—

¹⁸Erze israel oso otatim Jesús otsii: —¿Yarirāha uje owa õryok par uje oyiraha uje akirbo de par eyuhu erze uje ochiwāha kuchehe lika?— ¹⁹Jesús tatim òr im: —Kimiji ehnīlo asa templo per je daalo tre nehe hn tuu iyehetpo.— ²⁰Erze israel oso otatim Jesús otsii: —Ich kwarenta y seys ãyo uje oyishew obiyo oyiyokōr asa templo per owa atha uje shi daalo tre hn uhu iyehetpo. Ye owa pwelpe uje ahakōr uhu itsorz.— ²¹Per asa templo shi Jesús siteēta neyūhurrza. ²²Uje Jesús ikpo tokolīhi erze topo òr ahir hn erze ir akile òr eyucha uje tatkite hn ye olotiispe uje Porrosht ahwoso tata hn erze ahwoso uje Jesús tata.

Jesús nos chiraha oso òr iluu.

²³Eseekite uje ehn Jesús de wahacha Jerusalén uje oshiyokoríhi òr ahamich uje iich otsii Pascua ich okihniya uje ye olotiis irpe pork omo erze yar uje ire shiyokör uje ye latik pwele niyokör. ²⁴Per Jesús toloho òr ²⁵pork nos chiraha oso òr iluu. Ye nesitpe uje yeék tatim ire oso òr iluu. Ire nos chiraha.

Nicodemo tekirihi Jesús.

3 ¹Eseekite hn hnakinbich de uje iich otsii Nicodemo. Ir iluuta iich otsii fariseo. Wichi israel oso òr bahlawa toy. ²Uje dihlak hn wichi hno tekirihi Jesús. Tatim Jesús im: —Maestro, oyiraha uje Porrosht shuu erët par ahakoráha oso pork níhyok yeék shiyokör erze kuche uje owa ahakör kimiji Porrosht ye takashim ire.— ³Jesús tatim im: —Titim owa ich tuu ūrpa. Uje yeék ye shurhäpo ich ye teychim ese owich uje Porrosht aabo otir nehe.— ⁴Nicodemo tatim Jesús im: —Níhyok yeék uje ich ilaro hn shurhäpo. ¿Je yeék pwele cheeshpo masaha data ehet par shurhäpo? Níhyok.—

⁵Jesús tatim im: —Titim owa ich tuu ūrpa. Kal yeék uje shürha ich hopta tokole hn awit ïya, per tyenij Porrosht Ichibich shuu shurhäpo par uje pwele taachihí Porrosht ahir nehe. ⁶Uje yeék shürha ich shi itsos oso yewo, ye kinähape, per ese uje Porrosht Ichibich shuu shurhā ich ir ikirít de uje yelij nihna ire. ⁷Ye as abe uje titim owaka uje nos tyenij oshürhapo. ⁸Uje myentita tibichu shi ent uje de per ye eraha uje tåra hn ye eraha uje tñr. Shi itsos erze uje Porrosht Ichibich shuu oshürhapo. Ye odiraha uje wichi shiyokoríhi òr aho par shuu oshürhapo.—

⁹Nicodemo tatim Jesús im: —¿Porrosht Ichibich duhu inaäpo uje shuu oshürhapo?— ¹⁰Jesús tatim im: —Owa israel oso òr maestro. ¿Inaäpo heke ye erehepe uje itsorz? ¹¹Titim owa ich tuu ūrpa. Oyiita uje oyiraha hn uje oyumo, per olak otiislo uje oyitím olak. ¹²Titim olakni ahñüwo kuche uje de náhu írmo per otiislo yok heke ma otiislo yok kimiji titim olak kuche uje de wahacha poõrc. ¹³Níhyok yeék uje hno tñr poõrc, shi yok uje toköra poõrzni hn tikihnimich, hn tyenij takaha tiñr poõrzpo. ¹⁴Shi itsos uje Moisés seem ese echeét ichibichkite wahacha ese hnimir uje isa ich tyenij ochowish yok pork yok toköra poõrzni ¹⁵par uje nos wir oso uje ye olotiis yok ich òr ikirít de uje yelij nihna ire.—

Porrosht sahmûr pishi oso.

¹⁶Eseekite hn Porrosht ich sahmûr pishi oso uje ode náhu írmo heke shuu Deyjit tirëtkite uje shi nohmira par uje nos wir uje ye olotiis ire ich ye otir urhuta bahluta ehet nehe. Shi òr ikirít de uje yelij nihna ire. ¹⁷Porrosht shuu Deyjit tirëtkite ye par uje dibite oso urhuta bahluta ehetpe. Shi shuu tirët par

sosir õr hn shuu õr ikirít de uje yelij nihna ire. ¹⁸Ese uje ye lotiis Porrosht Ijitpe ich ye tñr urhuta bahluta ehet nehe, per Porrosht chibitkite uje erze yewo tyenij otñr urhuta bahluta ehet nehe pork otsotiis ir Ijit uje shi nohmira. ¹⁹Jesús wichi shi itso luu uje tirët tñr náhu írmökite per erze oso ich ma otsahmûr erze uje ich mihnûwo shi itsó uje ode dihleltä heke tyenij otñr urhuta bahluta ehet nehe. ²⁰Nos wir erze uje oshiyokör uje ich mihnûwo otsitak ese uje itsó luu. Wir ye oditir ire asa luupe pork kimiji otñr ire ich chibite orhöta uje oshiyokör mihnûwo, ²¹per nos wir uje oshiyokör uje ich om otsitir ire ese uje itsó luu par nos chibite orhöta erze kuche uje õr ire oshiyokör wir uje Porrosht sahmûr.

Jesús ir akile otohirm oso

²²Eseekite hn Jesús hõr dakile ohno otñr wahacha hnîmich Judea. Uje ehn otsakaha wahacha hn otohirm oso. ²³Juan dechi hnîmich Enón hn tohirm osohochis toy pork ese hnîmich Enón ich onoo kîhniya de. Wichi ich ye dukuuhlehechispe ese dit Salim. Erze oso ohno otñr ese owich hn otohirm orîhichis. ²⁴Ich shish Juan tohirm oso pork ehn yahpaa onimchaha karsel ehetpe.

²⁵Eseekite hn Juan ir akile hõr ese israel osht oshiyokosye uje yeékpo ma om par tohirm oso. ²⁶Ohno otñr Juan otsii: —Maestro, ese uje iyehe ahîrni wahacha onoota Jordán pit uje athani uje wichi shi itsó Porrosht ir obejít, ele ahle wichi yesh tohirm oso hn nos otñr ire.—

²⁷Juan tatim õr im: —Nîhyok uje yeék pwele shiyokör erze obiyo kimiji Porrosht ye dosim ire. ²⁸Olak itspo entlo uje titim yewo uje ye yok Cristope. Shi Porrosht shuu Tíkiretni tiyebe par tiyokör erze obiyo. ²⁹Uje sehe yeék diileku ich asa ir ihyâta shi par ire hn ese hnakirbich ir ihyët uje chunt õr ahwoso ich aylpa. Ese hnakirbich wichi Cristo hn ir ihyâta wir Porrosht aabo hn ir ihyët wichi yok, heke ele ahle ich yok aylpa pork oso otñr ire. ³⁰Jesús ich shish ma dich hn yok pukurbo ich shish ma ihnîmich.

³¹Ese uje tirëtni târa poôrc wichi ma dich je nos wir oso. Yeék uje shi de náhu írmo wichi shi írmo os heke shi tata erze kuche uje de náhu írmo, per ese uje târa poôrzni ma dich je nos wir oso. ³²Jesús wichi târa poôrzni. Tata uje chunt hn uje umo per nos otsotiis erze uje ire tata.

³³Uje yeék ye lotiis ir ahwoso ich chibite orhöta uje Porrosht tata ich ūru.

³⁴Porrosht shuu Jesús tirëtni. Ire tatim oso erze kuche uje Porrosht tata pork Porrosht ishim Dechibich hn nos wir ukurbo. ³⁵Porrosht ich sahmûr Deyjit heke chibite nos wir kuche ir hme. ³⁶Ese uje ye lotiis Porrosht Ijit ich ir ikirít de uje yelij nihna ire, per ese uje ye niyokörpe uje Porrosht Ijit tata ich nîhyok ir ikirít. Porrosht sitak pishi wichi.—

Jesús hõr samaria otita okeytkêrye.

4 ¹Eseekite hn Jesús chunt uje erze uje õr iluu iich otsii fariseo ochiraha uje ire tohirm oso par ir akile ich ma okîhniya je Juan

uu tohirm oso. ²Jesús ye tohirm osope, shi ir akile wir uje otohirm oso.

³Uje Jesús chunt uje erze fariseo ochiraha itsorzh hn tokolihichis hnimich Judea par hno tīr hnimich Galilea.

⁴Par hno tīr Galilea ich chikāha erze samaria oso ör hnimich ehet.

⁵Chikāhachis nehech taachihī ese dit uje iich otsii Sicar. Ese dit ye dukuhlehechispe ese hnimich uje Jacob ishim deyjít Josekite. ⁶Jotsit dechi uje Jacob shuu ochihitsakite. Jesús ich chirmtsr pork ese uje tīr ich dukuhlha, heke sakahachis jotsit wirc. Ich yej terihi deeych pehet.

⁷Eseekite hn timcharrza samaria yār tirēt tīr ese jotsit par uje chiyuhu awit. Jesús tatim wate im: —Asim yok tokoho.— ⁸Jesús ir akile ich ye ochihi ir ahirpe. Ohno otīr ese dit par otiya oposo par otew. ⁹Asa timcharrza tatim Jesús im: —Owa israela hn yok samaria yār. ¿Inaāpo heke sehe uhu tokosim owa awit? Erze israel oso hn erze samaria oso shish otsitakyē.—

¹⁰Jesús tatim wate im: —Kimiiji eraha ese uje Porrosht sehe dosim oso hn kimiiji eraha yok yeēkpo uje tapur owa awit ich apur yok hn tokosim owa ese awit uje shuu ör ikirīt de uje yelij nihna ire.— ¹¹Asa timcharrza tatim Jesús im: —Irhičhe, ich jotsakpa ese jotsit. Ye owa kuchērk chihipe par eyuhu ese awit. ¿Uhu tāra īraāpo ese awit uje shuu ör ikirīt de par asim yok?— ¹²Hn tatim Jesús im: —Öryok porokkite Jacob ishim öryok ele jotsit. Ire ihi ele awit hn nos wir ir aabo oho toy hn nos wir ir echioyo. ¿Je owa ma dich je Jacob?—

¹³Jesús tatim asa timcharrza im: —Nos wir uje oho ese awit uje tāra ele jotsit ich shish ör iich sēhi örpo, ¹⁴mahn erze uje oho ele awit uje yok tokosim ör ich yelij ör iich nēhi örpo. Ese awit ich ye uhurtikish, shish de ör aho hn shuu ör ikirīt de uje yelij nihna ire.— ¹⁵Asa timcharrza tatim Jesús im: —Irhičhe, sehe tuu asim yok ese awit par tokoho par uje ye piich nēhi yokpo hn par uje ye takaashpo titir ele jotsit hn tiyuhu awit.— ¹⁶Jesús tatim im: —Bo öhwa abich hn eeshpo.— ¹⁷Asa timcharrza tatim Jesús im: —Nihyok ye pabirkish.— Jesús tatim im: —Ich ūru uje atim yok uje ye abirkish ¹⁸pork owa abiyo odeni ör sinko hn ese uje yesh de ahir wichi ye abich pishtpe. Ich ūru uje atim yok uhu itsorzh.—

¹⁹Uje asa timcharrza chunt uje Jesús tatim ire shuu itsorzh hn tatim im: —Irhičhe, ele ahle ich tikiraha uje owa profetya. ²⁰Öryok poruwo wishi oteeychāha Porrosht ele kojach eeych per olak uje olak israel oso shish athilo uje Jerusalén wichi owich uje nos tyenij oteeychāha Porroshtihi.— ²¹Jesús tatim asa timcharrza im: —Ye otis yok uje titim owa uje deeych yet nehe owa hn eeyso ich ye eeychāhalo Porroshtihi ele kojach eeych hnii wahacha Jerusalén. ²²Olak samaria oso ye erahalope yeēkpo ese uje eeychāhalo. Öryok israel oso oyiraha ese uje oyeeychāha pork ese uje ishi ör hnitetihi Porrosht ahir nehe shi tāra erze israel oso. ²³Ele ahle ich terihi ishīrīt erze uje oteeychāha pishi Porrosht ich otsināha

ire hn otata uje ich ūru pork Porrosht chukwi erze uje oshiyokōr oshuu itsorز. ²⁴Porrosht wichi ichibich heke erze uje oteeychāha pishi ire ich otsināha ire hn otata uje ich ūru hn Porrosht Ichibich takashim òr.—²⁵Asa timcharrza tatim im: —Tikiraha uje Mesías tyenij taācha nehe. Tr iich yet otsii Cristo. Uje taācha nehe ich nos tatim öryok erze kuche par oyiraha.— ²⁶Jesús tatim wate im: —Wichi yok uje yesh tikitkēr owa.—

²⁷Eseekite hn Jesús ir akile otaācha. Ich ochishlabe uje Jesús keytkēr timcharrza nohmata per ye otatim Jesús uje asa timcharrza ¿duhu inaāpoko? hn ye otatimpe uje ¿inaāpo heke keytkēr asa timcharrza?
²⁸Asa timcharrza iim ese deybit hn hno tīr dit. Tatim oso im: ²⁹—Yukulo eychimlo ese hnakirbich. Nos tatim yok uje tiyokörni. ¿Je wichi Cristo?—³⁰Heke otokolihi ese dit ohno otīr uje Jesús de.

³¹Eseekite uje ehn erze oso otirēt hn erze ir akile otatim Jesús otsii: —Maestro, aak.— ³²Per tatim òr im: —Kuchērk de uje taw uje ye erehelope.— ³³Erze ir akile otatimye otsii: —¿Je yeēk tōhwa posoko par uje tew?— ³⁴Jesús tatim òr im: —Porrosht shuu Tikirētni. Sehe nos tiyokör erze uje sahmür hn timit ir ibiyo. Wir shi itso pobiso. ³⁵Olak shish athilo uje ich yej terihi shekurko kwatro uje ocheckushu jōro nehe. Per titim olak too: “Hmeychimlo erze jōro, ich de par ocheckushu.” ³⁶Ese uje chekushu erze jōro ee ich oshi ire pork shiyokōr itsu uje chiish oso örye shuu otakisho lawich nohmet par uje òr ikirít de uje yelij nihna ire. Ese uje tatim oso Cristo wichi shi itsu uje chukwēr jōro hn ese uje chekushu wichi shi itsu uje shuu oso omasaha par Porrosht aabo heke ese uje chukwēr hn ese uje chekushu ich òr aylpa. ³⁷Ich ūru uje oso otata oshuu itsor: “Yet de uje chukwēr hn yet de uje chekushu.” ³⁸Tuu bolilo par ekushulo erze uje ye ekwērlope. Yewo otsanimirāha otatim oso yok shi itsu uje ochukwēr jōro hn olak ekushulo uje wir ochukwēr.—

³⁹Eseekite hn erze samaria oso uje odebuhu ese dit ich okihniya uje ye olotiis Jesuspe pork ochunt uje asa timcharrza tatim òr im: —Jesús nos tatim yok erze kuche uje tiyokör.— ⁴⁰Heke uje erze samaria oso otaachihí Jesús ahir hn otsapur ire par uje sakaha òr ahir. Ich sakaha òr ahir shuu daalo osiyer. ⁴¹Uje ochunt Jesús ir ahwoso ich ma okihniya uje ye olotiis irpe. ⁴²Otatim asa timcharrza otsii: —Ele ahle ich ye shi erze ahwoso uje atim oryökike uje shuu ye oyotiis Jesuspe. Oyunt ir ahwoso toy heke oyiraha uje ich ūru uje wichi uje tyenij ishi oso òr hnitetwihi Porrosht ahir nehe.—

Jesús chukuta òr bahlut ir ijit.

⁴³Eseekite uje ich iyuwe daalo osiyer hn Jesús tokolihichis samaria oso òr hnimich hn hno tīr Galilea. ⁴⁴Jesús tatim oso im: —Erze ir iñnapso uje ode ese owich uje profetit tāra ich ye otola irpe.— ⁴⁵Uje Jesús taachihí Galilea ich erze oso otsahmür ire pork wir ode ese òr ahamich uje iich

otsii Pascua wahacha Jerusalenhna hn oteychim erze kuche uje Jesús shiyokorihí wahacha.

⁴⁶Eseekite hn Jesús taachíhipo ese dit Caná uje de hnimich Galilea. Wichi ese dit uje Jesús shuu awit chisáha ire wintni. Eseekite hn ör bahlut dechi dit Capernaum uje ir ijít permo. ⁴⁷Ese ör bahlut chunt uje Jesús tokolihi Judea hn taachíhi Galilea heke hno tř Jesú par sapur par uje sehe duhu do tř dahuch hn dukuta ir ijít pork ich yej toy. ⁴⁸Heke Jesús tatim im: —Shi sehe uhulo tiyokör kuche uje ye latik pwele niyokör par uje tibite orhōta uje pukurbo de. Kimiji ye tiyokör ich shish otiislo yok.— ⁴⁹Ese ör bahlut tatim im: —Irhičhe, erēt shichish pork pijit ich yej toy.— ⁵⁰Jesús tatim im: —Bo eyhi etř ahuch. Eyjit ich ye tope.— Ese ör bahlut ye lotiispe uje Jesús tatim hn hno seyhi.

⁵¹Uje ehn hno cheeshpo tř dahuch hn ir iibyo ochishihi dehet pehet. Otatim otsii: —Eyjit ich owich omike.— ⁵²Tatim erze debiyo im: —¿Latik orahna ich owich om?— Otatim ire otsii: —A la una yílkahna ich ir aat ye duhlpe.— ⁵³Ese pikhnint ir deych chiraha uje wate asa orta uje Jesús tatim ire uje ye ir ijít tope heke ire hn nos wir ir iiso ye otiislo Jesuspe. ⁵⁴Uje Jesús chukuta ese pikhnint ich shiyokör yarta yata uje iyehe asa webich otita nér uje chisáha awit wint. Uje tokolihi Judea hn tř Galilea ich shiyokör erze yar.

Hnakirbich uje pilich worbit yakaha.

5 ¹Eseekite hn israel oso oshiyokör ör ahamichpo wahacha Jerusalén hn Jesús hno tř. ²Ese Jerusalén moraylt chipeesa hn ir uhur kihniya de. Waa uhurrza nohmata iich otsii obeje. Asa uhurrza ye dukuhehe ese tejmanpe. Uu israel oso ör ahwoso iich otsii hebreo. Wir ochikéra ese tejman iich otsii Betzata. Pwerto dechi sinko tejman wirc par puuruwo. ³Erze puuruwo uulo ich oso okihniya ode uje ör permo. Ode uje ör olíbo, hn ode uje pilich worbit yakaha ör, hn ode uje ye ör pwele odirkpe. Oyem uje ese awit telerrza. ⁴(Kal uje terihí uje Irhíčh ir anjel ihnimichihichis hn shuu ese awit telerrza hn yeék uje webich os masaha ese awit ich shuu owich om.) ⁵Hnakirbich dechi erze oso ör ahír, treynta y ocho ãyo uje permo. ⁶Uje Jesús teychim hn chiraha uje osdyeo dechi hnimich shi tihnim hn tatim im: —¿Je sehe uhu owa owich om?— ⁷Ese uje permo tatim im: —Irhičhe, níhyok yeék uje seja yok ese awit uje telerrza. Kal uje sehe tomsaha ich yet de uje masaha wap hn serz yok.— ⁸Jesús tatim im: —Alehet. Asew ese etéch uje amuhu eeych hn bo.—

⁹Uje Jesús tatim shuu itsorzh ich ese hnakirbich owich om. Seem ese detéch uje umuhu eeych hn hno dirk. Ese deeych uje Jesús chukuta ire wichi deeych uje otsakir, ¹⁰heke erze israel oso ör bahuwo otatim ese hnakirbich uje owich omike otsii: —Ele deeych wichi uje otsakir. Aluwe ley uje boy ese etéch uje amuhu eeych.— ¹¹Ese hnakirbich tatim ör im:

—Ese uje shuu yok owich omike wichi uje tatim yok par shuu tipaāsho uje tukumūhu eeych hn takaha.— ¹²Erze oso òr bahluwo otatim otsii: —¿Yéekpo ese uje tatim owa par epaāsho ese uje amuhu eeych hn bo?— ¹³Per ese hnakirbich ye diraha yeēkpo uje shuu ire owich omike pork ich oso okihniya uje odechi tejman wirc hn shi Jesús tokolihi òr ehet hn hno.

¹⁴Deeych yet hn Jesús chishihi wahacha templo patikit ehet hn Jesús tatim im: —Hmeychim, ich owa owich om. Ich ye ahakörpo uje ich mihnuwo par uje ye kuchit miht tñr owa nehe uje ich ma mihnik je ese uje tñr owani.—

¹⁵Ese hnakirbich hno tatim erze israel oso òr bahluwo uje wichi Jesús uje chukuta irhna, ¹⁶heke erze israel oso òr bahluwo ochukwi Jesús iluu shi pork chukuta ese hnakirbich ese deeych uje otsakir. ¹⁷Jesús tatim òr im: —Papa shish chishev obiyo hn yok ir Ijit heke tish obiyo itso ire. ¹⁸Erze israel oso òr bahluwo ich ma otsitak Jesús. Sehe oduhu oduhu toy ye shi pork chish obiyoho ese deeych uje otsakir per tata toy uje Porrosht wichi uu ir Deych. Uje tata shuu itsorzh ich chibite uje ire itso Porrosht.—

¹⁹Jesús tatim òr im: —Titim olak ich tuu ūrpa. Yok uu Porrosht ir Ijit. Ye yok pwele tiyokör uje shi tahnur. Shi tiyokör uje takachim uje Papa shiyokör. Nos wir kuche uje Papa shiyokör ich tiyokör toy.— ²⁰Hn Jesús tatim erze òr bahluwo im: —Papa sahmür yok hn nos sowa yok erze kuche uje ire shiyokör hn tyenij sowa yok kuche yewo toy nehe uje ich ma deyo je erze uje sowa yokike. Uje tiyokör nehe ich as olak ibe. ²¹Papa shuu oso òr ikpo hn ishim òr ikirít, heke tyenij tiyokör tuu yok itso ire nehe. Shi erze uje sehe tokosim òr ikirít ich tokosim òr. ²²Papa ye depyér yeēkpe pork chibite yok par jwe par uje nos tepyér oso ²³par uje nos shuu otola yok shi itso uje otola Porrosht. Uje yeēk ye tola yok ich ye tola Porrosht toy pork wichi uje shuu Tikirëtni.—

²⁴Hn Jesús tatim òr im: —Titim olak ich tuu ūrpa. Uje yeēk tñr hn sahmür erze uje tiita hn ye lotis ese uje shuu Tikirëtni ich ir ikirít de uje yelij nihna ire. Wichi ye tyenij iyehe pikich nehe par uje tepyér ire pork ir owich ye chihi urhuta bahluta ehetpe. Ir owich de wir òr ahir erze uje òr ikirít de uje yelij nihna ire.— ²⁵Hn Jesús tatim òr im: —Titim olak ich tuu ūrpa. Yok uu Porrosht Ijit. Ich yej terihi ishirít uje nos oso ochunt pahwoso. Wir òr itso topo pork ye odiraha Porroshtpe. Kimiji onahmür ich òr ikirít de uje yelij nihna ire. ²⁶Papa ir ikirít de uje yelij nihna ire. Wichi ishim yok pikirít itso ire ²⁷hn chibite yok par jwe par uje oso otirët oyehe pikich hn tepyér òr pork yok toköra poōrzni.

²⁸Ye uhulo pahwoso duhu as olak ibe pork uje terihi ishirít nehe ich nos wir topo ochunt pahwoso.— ²⁹Hn Jesús tatim òr im: —Erze uje oshiyokör uje ich om ich tyenij òr ikpo nehe otokolihi dukuta hn otir ese owich uje òr ikirít de uje ich om per erze uje oshiyokör uje ich mihnúwo ich tyenij òr ikpo nehe otokolihi dukuta hn tyenij oyehe pikich par

tepyēr ör. ³⁰Ye tepyēr ör tuu itso uje yok tahnūr. Shi tepyēr tuu itso uje Papa tatim yok, heke erze uje titim ör ich ūru pork ye tiyokörpe uje yok tahnūr. Shi tiyokör uje Papa sahmūr pork wichi uje shuu Tikiřetni.—

³¹Hn Jesús tatim ör im: —Kimiji shi yok uje titim olak yeēkpo yok ich pahwoso ye jukur. ³²Yet de uje tata yeēkpo yok hn tikiřaha ir ahwoso uje eyucha yok ich ūru. ³³Olak uje uhulo yewo ohnoni otř Juan uu tohirm oso. Wichi tatim ör yeēkpo yok hn tatim ör uje ich ūru. ³⁴Par yok ich ma om uje Porrosht tatim yewo yeēkpo yok, ye uje hnakirbich tatim yewope yeēkpo yok. Shi titim olak uje Juan tatni par uje ye otiislo yok par uje olak owich de Porrosht ahir. ³⁵Juan uu tohirm oso ir ahwoso ich ūru. Tatim olak uje Porrosht sehe duhu ahakörlo. Ir ahwoso ich shi itso nampyont uje chihit hn shuu erahalo dehet. Ich ahmūrlo ir ahwoso per shi daalo arhaabo hn moymlipo.

³⁶Juan uu tohirm oso tatim olak uje Porrosht shuu tikiřet. Erze kuche uje Porrosht shuu tiyokör uje ye latik pwele niyokör wir ich ma chibite orhōta uje Papa shuu tikiřet. ³⁷Papa wichi uje shuu Tikiřetni hn wichi chibite orhōta uje shuu tikiřet. Yelij entilo ir ahwoso hn yelij amlo ire. ³⁸Ye ahmūrlo uje ahakörlo ir ahwoso pork otiislo uje Papa shuu Tikiřetni.— ³⁹Hn Jesús tatim ör im: —Shish olak ler Porrosht ahwoso pork ebitilo uje olak ler ich shuu olak ikirít de uje yelij nihna ire per ir ahwoso shi tata yok. ⁴⁰Shi yok uje tokosim oso ör ikirít per olak shish otiislo yok.

⁴¹Ye tuu oso onarim yokpe, shi sehe tuu Porrosht narim yok.— ⁴²Hn Jesús tatim ör im: —Tikiřaha uje ye ahmūrlo Porroshtpe. ⁴³Porrosht shuu Tikiřetni per olak ye ahmūrlo yokpe, per kimiji yeēk chihí uje shi ire tirét, nīhyok yeēk uje shuu tirét, ich ahmūrlo ire. ⁴⁴Olak shish otiislo yok pork shish sehe uhulo yeēk narim olak hn ye ahakörlope uje om par uje Porrosht narim olak. ⁴⁵Ye uhu olak eyuwo tisir uje yok denunsa olakihi Papa ile ikich nehe. Ese uje denunsa olak wichi Moisés. Wichi uje ebitloni uje tyenij takashim olak.— ⁴⁶Kimiji ye otiislo uje Moisés tata ich ye otiislope uje titim olak pork Moisés shi eyucha yok uje chichew chibite hutekite. ⁴⁷Uje otiislo erze uje ire chichew chibite hute heke shish otiislo pahwoso toy. —Wir uje Jesús tatim erze israel oso ör bahluwo.

Jesús ishim oso uje ör sinko mil ör poso.

6 ¹Eseekite hn Jesús hno tř wahacha lagunta pit yet. Asa lagunta ir iich otsii Galilea hn ir iich yet otsii Tiberias. ²Ich oso okihniya uje otsan ire ijich pork omo uje shiyokör kuche uje ye latik pwele niyokör uje chukuta erze uje ör permo. ³Jesús dohir wřit eeych hn sakahachis hōr wir dakile. ⁴Ich yej terihi erze israel oso ör ahamich uje iich otsii Pascua. ⁵Jesús seem deheta hn umo oso ich okihniya uje otirēt otř ire heke tatim Felipe im: —¿Yiya oposoho ıraäpo par ahnūwo oso otew?— ⁶Tatim ire

shuu itsorzh shi par uje prowa Felipe pork sehe tēr uje Felipe tata per Jesús chiraha uje tyenij shiyokōr. ⁷Felipe tatim Jesús im: —Kimiji hnakirbich dishew obiyo daalo dosiento ich ir hnote kihniya per shi iyehi par tiya pan par nos wir erze oso otew pikaabo.— ⁸Jesús ir akilt yet iich otsii Andrés. Wichi Simón Pedro ir leshap. Tatim Jesús im: ⁹—Pikhnint de lika uje pan de ahir sinko uje oshiyokōr ochīra cebada. Wichi itso erint, hn doshiyo osiyer de toy per *iyuhu ināpo* pork oso ich okihnipa?—

¹⁰Jesús tatim dakile im: —Atimlo erze oso uhulo olakir.— Ese owich uje otsakaha ihnemich de. Erze hnakirbo uje odechi òr sinko mil.

¹¹Jesús chishew erze pan, nihna Porrosht, sehek hn ishim erze dakile par shuu oshim erze oso uje otsakir. Chishew erze doshiyo toy shuu itsu uje shiyokōrke, nihna Porrosht hn ishim dakile par shuu oshim erze oso. Nos oshim òr uje otsahmūr. Otew nehech otsatso. ¹²Uje nos otsatsoko hn Jesús tatim dakile im: —Eshilo erze oposye uje otsatsoko par uje ye latik pyerte.— ¹³Ochishye nehech oshuu kanaste deyo yeno dose erze pan paho uje oso oshiyokōr ochīra cebada. Wap shi pan sinko uje de.

¹⁴Eseekite uje erze oso omo erze kuche uje Jesús shiyokōr uje ye latik pwele niyokōr hn otatimye otsii: —Liki profetya uje yesh yiyem uje tyenij tīr nāhu īrmo.— ¹⁵Jesús kemihí uje erze oso sehe odishew ire par oshuu masaha par rey heke tokolihi erze oso òr ehet hn hno dohir kojach, shi ire nohmira.

Jesús dirkihi awit eeych.

¹⁶Eseekite uje ich yilkaship hn Jesús ir akile ohno otīr wahacha lagunta wirc ¹⁷oyāha pohorrzihichis ichii ohno otīr onoota pit yet wahacha Capernaum. Ich dihlak, ehn yahpaa Jesús taachihi òr ahirpe. ¹⁸Myentita chish orīhi dehet pehet ich jwertpa, shuu asa onoota wokor deyo. ¹⁹Uje ohno shi ochīra remo kimiji sinko kilometro o kimiji seys hn omo Jesús uje dirkihi awit eeych. Sitīr ire asa pohorra heke ich otolpa ²⁰Jesús tatim òr im: —Yok, ye atililo.— ²¹Uje ochunt itsorzh ich òr aylpa hn oshuu dohir asa pohorra ehet. Uje dohir ehet ichii otaachihi onoota wirc. Wichi ese owich uje sehe otīr.

Oso ochukwi Jesús.

²²Eseekite uje ich dihirbit hn erze oso uje ode wahacha lagunta pit yet òr eyucha Jesús ir akile uje oyāha asa pohorrzahna waa je shi sohmira dechi. Jesús nihyokihí òr ahir uje otokole ohno. ²³Wisik wisik hn pohir yēr taachihihichis tāra wahacha dit Tiberias. Erze pohir iyehe owich uje ye dukuhechispese ese owich yet uje eyok īrhīch chishew panhna, nihna Porrosht hn ishim erze oso par uje otew. ²⁴Uje erze oso ochiraha uje Jesús ye chihichispese hnii erze ir akile heke oyāha erze pohir hn ohno otīr Capernaum par ochukwi Jesús.

Jesús shi itso pan.

²⁵ Eseekite uje otaachīhi wahacha lagunta pit yet hn ochish Jesús. Otatim ire otsii: —Maestro, ¿latikhna hn aachīhi lika? —²⁶ Jesús tatim ör im: —Titim olak ich tuu ūrpa. Tiyokōrhna erze uje ye latik pwele niyokör par uje tuu erahalo yok per ye erahalo yokpe. Shi ekwilo yok pork elilo erze pan nehech atsilo. ²⁷ Ye shi aslo obiyo par erze poso uje shi sihna ire shichish. Aslo obiyo par ese uje itso oposo uje pwele ishim olak ikirít uje yelij nihna ire. Yok tokōra poōrzni heke yok itso erze oposo uje ishim olak ikirít. Shi Papa wichi uje ishim yok pukurbo par tiyokör kuche.—

²⁸ Otatim otsii: —¿Oyuhu īnaāpo par uje oyiyokör ese Porrosht ibiyo uje atim oryökike? —²⁹ Jesús tatim ör im: —Ese uje Porrosht sehe duhu ahakōrlō wichi uje ye otiislo yok pork Porrosht wichi uje shuu Tikirétni. —³⁰ Otatim otsii: —¿Yarirāha uje owa öryok par oyeychim hn ye oyotiis owa? ¿Shi ahakōr latikpo? ³¹ Öryok poruwo wishi otew erze manakite wahacha owich uje isa pork Porrosht ahwoso tata im: “Ire ishim ör pan uje tāra poōrc par otew.”—

³² Jesús tatim ör im: —Titim olak ich tuu ūrpa. Ye Moisespe uje ishim ör erze pan uje tāra poōrzkite per ele ahle hn Papa sehe dosim olak ese pan pisht uje tāra poōrc. ³³ Ese uje itso pan uje Porrosht sehe dosim olak wichi yok uje tokōra poōrzni par tokosim īrmo oso ör ikirít uje yelij nihna ire. —³⁴ Ör ire otatim otsii: —Irħiche, shish asim öryok erze pan.—

³⁵ Jesús tatim ör im: —Yok itso pan uje ishim oso ör ikirít. Uje yeēk tirēt tīr yok ich ir ikirít de uje yelij nihna ire, heke ire ich shi itso uje yelij iyuwo nēhi hn yelij iich nēhi pork ye dukwi dekirít yetpe. ³⁶ Per titim olakike uje amilo uje tiyokōrhna hn shish otiislo yok. ³⁷ Nos wir oso uje Papa ishim ör yok otirēt otīr yok, hn nos wir erze uje otirēt otīr yok yelij tesirāha ör. —³⁸ Hn Jesús tatim ör im: —Tokōra poōrc tikirēt titīr īrmōni par uje tiyokör uje Porrosht sahmūr pork wichi uje shuu tikirēt. Ye tiyokōrpe uje shi yok tāhmūr. ³⁹ Wichi uje shuu Tikirétni hn ye nahmūrpe uje tuu yeēk tokolohi pihme. Uje terihi īrmo uhurc nehe ich sehe duhu tuu nos ör ikpo erze uje ishim ör yok. ⁴⁰ Nos wir erze uje ochiraha yeēkpo Porrosht Ijit hn ye olotiis ire ich ör ikirít de uje yelij nihna ire. Wichi uje Papa sahmūr. Uje terihi īrmo uhurc nehe ich tyenij tuu ör ikpo.—

⁴¹ Erze israel oso ochinehnim Jesús pork tatim ör im: —Yok uu pan uje tokōra poōrc. —⁴² Otatimye otsii: —Liki Jesús uu José ijit. Öryok oyiraha ir deych hn ir data. ¿Inaāpo heke tata uje tāra poōrzni? —⁴³ Jesús tatim ör im: —Moymlo uje eyehnimlo yok. ⁴⁴ Kīmiji Papa ye duhu yeēk tirēt tīr yok ich ye tirēt tīr yokpe. Uje terihi īrmo uhurc nehe ich tuu ör ikpo erze uje otirēt otīr yok. ⁴⁵ Erze hute uje erze profeta poruwo wishi ochichewkite tata shuu itsorž im: “Porrosht nos shiyokorāha ör lahwoso.” Heke nos wir erze uje otēr uje Papa tatim ör hn ochiraha, wir uje otirēt

otř yok. ⁴⁶Nihyok uje yeēk umo Papa. Shi ese uje tāra Porrosht wichi uje umo.— ⁴⁷Hn Jesús tatim òr im: —Titim olak ich tuu ūrpa. Ese uje ye lotiis yok ich ir ikirīt de uje yelij nihna ire. ⁴⁸Yok itso pan uje ishim oso òr ikirīt uje yelij nihna ire. ⁴⁹Olak poruwo wišhi otew erze manakite wahacha ese owich uje isa per shi otoy. ⁵⁰Ese pan uje tāra poōrzni wichi yok. Yeēk uje ye lotiis yok ich shi itso uje tew ese pan heke wichi ye tīr urhuta bahluta ehet nehe.— ⁵¹Hn Jesús tatim òr im: —Yok tokōra poōrc. Shi yok itso pan uje ishim oso òr ikirīt uje yelij nihna ire. Uje yeēk ye lotiis yok ich shi itso uje tew ese uje itso pan heke ir ikirīt de uje yelij nihna ire. Tokosim yok oso par oshuu yok oshuu tīkīti nehe par uje tokoshi oso òr hnitéwihi Porrosht ahir par uje òr ikirīt de uje yelij nihna ire.—

⁵²Eseekite hn erze israel oso oshiyokosye otsii: —¿Inaāpo heke sehe dosim eyok nēro par uje yahulo? Ye pwele niyokör duhu ilorzpe.— ⁵³Heke Jesús tatim òr im: —Titim olak ich tuu ūrpa. Yok tokōra poōrzni. Kimiji ye elilo pēro hn ye ehelo parmista ich nihyok ye olak ikirīt chihipe uje yelij nihna ire. ⁵⁴Ese uje tew pēro hn ihī parmista ich ir ikirīt de uje yelij nihna ire. Uje terihi īrmo uhurc nehe ich tyenij tuu wichi ikpo, ⁵⁵pork pēro shi itso oposo uje ishim oso òr ikirīt hn parmista itspo. ⁵⁶Yeēk uje shi itso uje tew pēro hn ihī parmista wichi uje shish ehet kiisihi yok hn yok itspo pehet kiisihi ire. ⁵⁷Papa wichi ika. Wichi shuu Tíkiretni hn ishim yok pikirīt. Yeēk uje shi itso uje tew pēro ich tuu ir ikirīt de uje yelij nihna ire shi itso uje Porrosht ishim yok pikirīt. ⁵⁸Ese pan uje titim olakike ich tāra poōrc. Wichi ich ye ilo erze maná uje olak poruwo wišhi otewkite per wir shi otoy. Yok ese pan uje tāra poōrc. Kimiji yeēk chihi uje ye lotiis yok ich wichi shi itso uje tew ese pan heke ir ikirīt de uje yelij nihna ire.— ⁵⁹Jesús nos tata shuu itsorž uje shiyokorāha orīhi wahacha sinagoga ehet dit Capernaum.

Jesús ishim oso òr ikirīt uje yelij nihna ire.

⁶⁰Eseekite uje erze ir akile uje ich okihniya ochunt uje Jesús tata shuu itsorž ich okihniya otatimye otsii: —Erze uje ire tata ich kināhapa. Nihyok yeēk uje pwele sahmūr.— ⁶¹Jesús chiraha uje wir ochinehnim ire. Tatim òr im: —Erze uje titim olakike ¿je duhu etaklo yok? ⁶²Yok tokōra poōrzni. ¿Uhulo inaāpo uje eychimlo yok uje takashpo titīr poōrc nehe? Wichi shuu imeheeeych uje pahwoso ich ūru heke ye ompe uje etaklo yok. ⁶³Eyok ichibiyō wir uje shuu eyok ikirīt de. Eyok yūhurrza hn eyok ēro ye duhu eyok ikirīt chihipe. Erze pahwoso uje titim olakike wir shi itso ichibiyō pork shuu olak ikirīt de uje yelij nihna ire, ⁶⁴per olak yewo ode uje yesh otsotiis yok.— Uje ehn yahpaa oso onōya Jesús par ir akile ichii chiraha òr yeniipo uje otsotiis ire hn chiraha yeēkpo ese uje tyenij chiwāha ire nehe ishim oso. ⁶⁵Hn Jesús tatim òr im: —Olak yewo

otsotiis yok heke titim olakike uje níhyok yeēk pwele tirēt tīr yok uje ye Papa duhu tirēt tīr yokpe.—

⁶⁶ Uje Jesús tata shuu itsorzh ich ir akile okihniya uje shish ūya ire oym, ye onōya īrpe. ⁶⁷ Jesús tatim erze dakile uje òr dose im: —¿Je olak ilo òr? ¿Je sehe moymlö yok toy?— ⁶⁸ Simón Pedro tatim im: —Irhīche, ¿oyitīr īraāpo? Ahwoso wir uje shuu òr ikirīt de uje yelij nihna ire. Níhyok yet uje pwele ishim oso òr ikirīt uje yelij nihna ire.— ⁶⁹ Hn tatim im: —Óryok ye oyotiis owape hn oyiraha uje owa uu Cristo, owa uu Porrosht Ijít pisht.— ⁷⁰ Jesús tatim òr im: —Yok uje tiihla olak uje olak dose hn olak yet de uje wichi dyabلو ibik.— ⁷¹ Uje Jesús tata shuu itsorzh ich shi sorzihí Judas. Wichi Simón Iscariote ir ijít. Judas wichi Jesús akilak uje òr dose. Wichi uje tyenij chiwāha Jesús.

Jesús leshibo otsotiis ire.

7 ¹Eseekite hn Jesús shi tīr lekitiyohochis Galilea sanimirāha Porrosht ahwoso. Ye nahmūr do tīr Judeape pork erze israel oso òr bahluwo sehe oduhu ire oduhu toy. ² Ich yej terihí erze israel oso òr ahamich uje oshiyokör òr ihyuwo ochīra pohir īhyo par otsakaha uut par oshuu daalo arhaabo. ³ Heke Jesús ir leshibo otatim otsii: —Atokolihi lika. Bo etīr wahacha Judea par uje erze akile uje oteychim erze kuche uje ahakör. ⁴ Uje sehe yeēk duhu odiraha ire ich ye lakispé erze kuche uje shiyokör. Kimiji nos ahakör erze kuche uje ye latik pwele niyokör ich nos uhu oso oteychim owa.— ⁵ Ir leshibo otata oshuu itsorzh pork otsotiis ire.

⁶ Jesús tatim òr im: —Yahpaa terihí pishirítpe par uje titir wahacha per olak pwele etirlo ese òr ahamich shi uje ahmūrlo. ⁷ Nos wir oso uje ode nāhu īrmo ye oditak olakpe per otsitak yok pork tibite orhōta uje òr ire oshiyokör uje ich mihnūwo.— ⁸ Tatim òr im: —Bolilo etirlo ese òr ahamich. Yok ye takahape pork yahpaa terihí pishirítpe.—

⁹ Uje Jesús nos tata erze kuche hn sakaha Galilea, ¹⁰ per uje ir leshibo ohnoko otir ese òr ahamich hn hno sahn òr ijich chikāha dehet yet. Ye nōya erze osope uje otir ese òr ahamich par uje ye duhu oso odirehepe uje tīr ese òr ahamich toy.

Òr ahamich uje oshiyokör òr ihyuwo ochīra pohir īhyo.

¹¹ Eseekite hn erze israel oso òr bahluwo ochukuhuchis òr ahamich owich. Otata otsii: —¿Chihí īraāpo Jesús?— ¹² Erze oso okeytkérye uje òr eyucha Jesús per shi otsaraāshi lahwoso. Yewo otata otsii: —Ese hnakinrich ich ir iluu om,— per yewo otata otsii: —Ye ir iluu ompe. Wichi shi sehnyér oso.— ¹³ Níhyok yeēk uje tata ich sihnew pork otola erze òr bahluwo.

¹⁴ Eseekite uje erze oso oshiyokör ese òr ahamich daalo tre o kimiji daalo kwattro ičhii Jesús hno masaha templo patikit ehet hn shiyokorāha

oso. ¹⁵Erze israel oso ñor bahlupo ochishlabe. Otatimye otsii: —¿Inaäpo heke chiraha erze kuche? Ye latik niyokoräha ire.— ¹⁶Jesús tatim ñor im: —Erze ahwoso uje tiyokoräha ñor ye tāra yokpe. Shi tāra ese uje shuu Tikirētni. ¹⁷Uje sehe yeék niyokör uje Porrosht sahmür ich chiraha erze uje tiyokoräha oso kimiji tāra Porrosht o kimiji shi tāra yok. ¹⁸Uje yeék tata uje chiraha kuche ich shi sehe duhu oso onarim ire. Kimiji yeék duhu wichi dich ese uje shuu wichi tirētni ich tata uje ich ūru hn ye nehnyēr osope. ¹⁹Moisés ishim olak Porrosht ley per hnii olak nohmira ye niyokörpe uje asa ley tata. ¿Inaäpo heke sehe tukulo yok uhulo tikiit?—

²⁰Erze oso otatim otsii: —Demonit de owa ehet heke uhu eyuwo tisir itsor. ¿Yeékpo uje sehe duhu owa duhu ati?— ²¹Jesús tatim ñor im: —Shi kuchit sohmira uje tiyokör ese deeych uje otsakirni hn tuu nos as olak ibe. ²²Moisés shuu ahakörlo yarta yata waa je iich otsii sirkunsision. Ye shi Moisespe uje shuu ahakörlo, shi tāra uu olak poruwo wishi. Kimiji terihí ese deeych uje otsakir par uje ebitilo ese pikihniñt ir yarta ich shish ebitilo ir yarta. ²³Par uje ye aluwelo erze ley uje Moisés chichewkite ich shish ebitilo ir yarta. ¿Inaäpo heke etaklo yok uje tukuta ese hnakirbich tuu ire owich om ese deeych uje otsakir? ²⁴Ye ērzlo uje yeék shiyokör kuchit mihnt. Tyenij uhu olak eyuwo tisir uje Porrosht ir ley tata heke erahalo uje ye tiyokörpe uje mihnik.—

Jesús tatim oso ıraäpo uje ire tāra.

²⁵Eseekite hn erze oso uje odebuhu Jerusalén yewo otata otsii: —¿Je wichi ele hnakirbich uje yesh ochukwi par uje oshuu oshuu toy? ²⁶Hmeychimlo, Jesús yesh shiyokoräha oso hn eyok bahlupo ye otatim ire latik. ¿Je erze eyok bahlupo odiraha uje wichi uu Cristo? ²⁷Per öryok oyiraha uje ese hnakirbich tāra hn uje Cristo tirēt nehe ich ye latik diraha uje ire tāra.—

²⁸Uje ehn Jesús shiyokoräha orihichis templo patikit ehet hn chunt erze oso ñor ahwoso. Tatim ñor ich sihnew im: —Erahalo yok hn erahalo uje toköra, per ye shi tikirētp. Yeék de uje shuu tikirēt. Wichi tata uje ich ūru. Ye erahalo irpe. ²⁹Yok tikiraha ire pork toköra ire. Wichi uje shuu Tikirētni.—

³⁰Uje ochunt itsor z ichii sehe odishew ire per nihyok yeék uje chishew ire pork yahpaa terihí ir ishiritpe. ³¹Per ich oso okihniya uje ye olotiis Jesuspe hn otatim yewo otsii: —¿Ich olak eyuwo tisir latikpo? Uje Cristo taächa nehe ¿je ma niyokör kuche uje ye latik pwele niyokör je erze uje Jesús yesh shiyokör?—

Fariseo sehe odishew Jesús.

³²Eseekite hn erze uje ñor iluuta iich otsii fariseo ochunt uje erze oso ñor eyucha Jesús otata shi otsaraäshi lahwoso. Erze fariseo hn erze saserdote

õr bahluwo oshuu hnakirbo yewo uje otibey templo ohno par uje ochishew Jesús. ³³Jesús tatim erze oso im: —Shí daalo arhaabo uje yok de lika olak ahir hn takaashpo titír ese uje shuu Tíkiretni. ³⁴Olak tyenij ekulo yok nehe per ye eshlo yokpe pork ye olak pwele etírlo ese owich uje takaha titír.—

³⁵Erze israel oso õr bahluwo otatimye otsii: —¿Ele hnakirbich sehe do titír iraápo heke ye eyok pwele yishlope? Kímjí sehe do titír erze dihipo õr hnimo uje israel oso yewo ode. ¿Je sehe niyokoráha erze dihipo kináho? ³⁶¿Duhu inaápo erze uje tatim eyokike im: “Ekulo yok nehe per ye eshlo yokpe” hn tatim eyok uje ye eyok pwele yitír ese owich uje ire titír?—

Jesús tyenij shuu Porrosht Ichibich masaha dakile õr aho nehe.

³⁷Eseekite uje ich teríhi ese õr ahamich uhurc, ich wichi ese deeych nohmet ma dich je erze yewo. Jesús iyehetíhi erze oso õr ehet. Sihnew lahwoso tatim õr im: —Uje yeék iich sëhi tyenij tirët titír yok hn tuu ihi ese awit. ³⁸Ese uje ye lotiis yok ich tuu itso uje awit de ire ehet tuu itso uje Porrosht ahwoso tata shuu itsorž im: “Awít tyenij tokolihi wichi ehet hn uushi hn yelij nihna ire.” — ³⁹Ese awit uje Jesús tataka shi siteéta Porrosht Ichibich. Wir uje ye olotiis ire ich ir Ichibich tyenij masaha õr aho nehe per yahpaa taächpe par masaha õr aho pork Jesús yahpaa deeshpe titír poôrc.

Oso õr eyuwo ye ilyepe, heke oshiyokosyeehe Jesús.

⁴⁰Eseekite uje erze oso ochunt uje Jesús tata hn yewo otsii: —Wichi ele profetít uje yesh oyem. — ⁴¹Yewo otata otsii: —Liki Cristo. — Per yewo otata otsii: —Ye wichpe pork Cristo ye tåra hnimich Galileape. ⁴²Porrosht ahwoso tata uje Cristo ír porokkite wichi rey David. Cristo tyenij shuréhe dit Belén, ese dit uje rey David shuréhekite. — ⁴³Heke erze oso oshiyokosyeehe Jesús pork ye õr eyuwo ilyepe. ⁴⁴Yewo ode uje sehe odishew Jesús per níhyok yeék uje chishew.

Israel oso õr bahluwo otsotiis Jesús.

⁴⁵Eseekite hn erze uje otibey templo ocheeshpo otír erze saserdote õr bahluwo hn erze fariseo. Erze õr bahluwo otatim õr otsii: —¿Inaápo heke ye ohwiilo petíkike? — ⁴⁶Erze uje otibey templo otatim erze õr bahluwo otsii: —Níhyok yeék uje chirahapa chiilehet itso Jesús. — ⁴⁷Erze uje õr iluuta iich otsii fariseo otatim õr otsii: —¿Je wichi nehnyér olak toy? ⁴⁸Nos israel oso õr bahluwo otsotiis ire hn erze fariseo õr itspo. — ⁴⁹Hn erze õr bahluwo otatim õr otsii: —Erze oso ye olotiis Jesús pork ye odirehepe uje Porrosht ley tata. Wir uje Porrosht sajír õr ikiyo. — ⁵⁰Nicodemo dechi toy. Wichi fariseoya itso õr. Wichi uje tekirihi Jesús uje díhlakni. Tatim õr im: ⁵¹—Eyok ley tata shuu itsorž im: “Uje ehn

yahpaa yēr hnakinbich ahwoso uje tata ich ye ompe uje yērza hn yi'bite uje shiyokōr mīhnik."—⁵² Ör ire otatim Nicodemo otsii: —¿Je ebuhu Galilea toy? Tyenij owa ler Porrosht ahwoso heke eraha uje nīhyok profetit uje tāra Galilea.—⁵³ Eseekite hn nos wir oso okarēhe lekitiyo otseyhi otīr lahuwo.

8 ¹Uje ehn ohno hn Jesús hno tīr ese wīrit eeych uje iich otsii Olivos. ²Uje ehn dihirbit pisht hn cheeshpo tīr templo patikit ehet. Nos wir oso otirēt otīr ire. Wichi sakir hn shiyokorāha ör.

Tímcharrza waa je torāha dabich.

³Eseekite hn erze uje oshiyokorāha oso waa ley waa je Moisés chichewkite hn erze uje ör iluuta iich otsii fariseo ohnoy tímcharrza waa je torāha dabich otseya erze oso ör ikich. ⁴Otatim Jesús otsii: —Maestro, oyish ana tímcharrza shi torāha dabich. ⁵Moisés ley tata uje tyenij oshuu wir ochīra kojano po oshuu otoy erze uje oshiyokōr oshuu itsorz. Atim ör yok uje tyenij oyiyokōr.— ⁶Wir shi sehe otēr Jesús ahwotik par ör denunsysa ire. Jesús chinkiya hnīmich chichew lahwoso chīra nahmita chibite hnīmich. ⁷Shish otatim Jesús par uje sehe oduhu tatim ör ire uje tyenij oshiyokōr heke Jesús seem deheta hn tatim ör im: —Olak yeēk uje yelij niyokōr uje mīhnik wichi tyenij iyebé shuu asa tímcharrza chīra kojano po par shuu wate shuu toy.— ⁸Jesús chinkiya hnīmichpo chichew lahwoso chīra nahmita chibite hnīmich.

⁹Uje ochunt uje Jesús tata shuu itsorz ich ochuuna heke nohmír nohmír otokole ohno. Ese uje ma īlaró tokole wap hn yewo oyehe nēr. Oymihí Jesús hōr asa tímcharrza wahacha. ¹⁰Jesús seem deheta tatim asa tímcharrza im: —¿Ochihi īraāpo erze hnakinbo uje ör denunsysa owaka? ¿Je yeēk chihí uje sehe duhu owa nīra kojach?— ¹¹Asa tímcharrza tatim ire im: —Irħiċhe, nīhyok uje yeēk shuu yok.— Jesús tatim wate im: —Yok itspo, ye yok denunsysa owape. Bo eyhi hn ye ahakōrpo uje ich mīhnūwo.—

Jesús shi itso luu uje shuu ochiraha uje ich ūru.

¹²Eseekite hn Jesús shiyokorāha erze osopo tatim ör im: —Shi yok itso luu uje chihit nāhu īrmo oso. Uje yeēk ye lotiis yok ich shi itso uje dīrkihi luu ehet hn ye dīrkihi dihlelta ehetpe hn tuu wichi īkīrīt de.— ¹³Erze uje ör iluuta iich otsii fariseo otatim Jesús otsii: —Shi owa narim owa. Erze uje atha ye ūrpe pork nīhyok yeēk uje chibite orhōta uje erze uje athaka ich ūru.— ¹⁴Jesús tatim ör im: —Uje yok narim yok ich shish tiita uje ich ūru pork tikiraha uje tokōra hn tikiraha uje titīr nehe, per olak ye erahalope uje tokōra hn ye erahalope uje titīr nehe. ¹⁵Olak shi ērzlo uje yeēk shiyokōr mīhnik per yok ye tērzape hn tiita uje yeēk shiyokōr uje mīhnik. ¹⁶Per kīmiji tiita uje yeēk shiyokōr uje ich mīhnik ich shish

pahwoso ūru pork ye yok nohmirape uje tiita. Papa shuu Tikirētni. Wichi tata toy uje yeēk shiyokōr uje mīhnīk. ¹⁷Olak ley tata shuu itsorž īm:

“Kimiji òr osiyer oteychim yeēk uje shiyokōr mīhnīk ich òr ahwoso ūru.”

¹⁸Uje yok narim yok ich tiita uje ich ūru pork Papa uje shuu tikirēt tata itsye heke öryok osiyer uje oyita.—

¹⁹Heke òr ire otatim otsii: —¿Eych, chihi iraāpo?— Jesús tatim òr īm: —Ye erahalo yokpe hn ye erahalo Papape. Kirēhe erahalo yok ich erahalo Papa toy.— ²⁰Jesús tatim òr erze kuche uje ehn shiyokorāha osohochis templo patikit ehet ye dukuhlehechispe ese owich uje oshimihi Porrosht hnote, per nihyok uje yeēk chishew ire pork yahpaa terihi ishirītpe.

Jesús tyenij tīr ese owich nehe uje ye òr pwele otīr.

²¹Eseekite hn Jesús tatim òrpo īm: —Yok tyenij takaha hn tyenij ekulo yok nehe. Uje atilo nehe ich shish olak hnitetw de Porrosht ahir pork ahakörlo uje ich mīhnūwo. Ese owich uje titīr ye olak pwele etīrlope.—

²²Heke erze israel oso òr bahluwo otata otsii: —Kimiji sehe duhu ire duhu ire toy heke tatim eyok uje ye eyok pwele yitīr ese uje ire tīr.—

²³Jesús tatim òr īm: —Shi olak shurēhe lika hñimich per yok tokōra poōrzni. Shi olak īrmo oso per yok ye yok īrmo ospe. ²⁴Titim olakike uje atilo nehe ich shish olak hnitetw de Porrosht ahir pork ahakörlo uje ich mīhnūwo. Uje terihi ishirīt uje atilo nehe ich shish olak hnitetw de Porrosht ahir kimiji otiislo uje yok uje yesh anemlo.—

²⁵Otatim ire otsii: —¿Owa yeēkpo?— Jesús tatim òr īm: —Wapni nehech ele ahle shish titim olak yok yeēkpo. ²⁶Kuche kihniya uje tyenij titim olak par enshiilo olak iluu pork ahakörlo uje ich mīhnūwo. Ese uje shuu Tikirētni shish tata uje ich ūru, hn titim ahnūwo īrmo oso erze uje wichi tatim yok.— ²⁷Òr ire ye odirehepe uje Jesús tatim òr Porrosht iluu

²⁸heke Jesús tatim òr īm: —Yok tokōra poōrzni. Uje owishlo yok nehe ich erahalo uje yok ese uje titim olakike hn ye tiyokōr latik uje shi yok tahnūr. Shi titim olak uje Papa tatim yok ²⁹pork wichi shuu Tikirētni hn shish takashim yok. Yelij noym yok pork shish tiyokōr uje ire sahmūr.— ³⁰Uje Jesús tata shuu itsorž ich oso okihniya uje ye olotiis irpe.

Kuche mīhnūwo chii oso òr deloho.

³¹Eseekite hn Jesús tatim erze israel oso uje ye olotiis ir petikike īm: —Uje shish ahakörlo erze uje titim olakike ich olak yok pakile pisho. ³²Tyenij erahalo uje ich ūru hn tokoshi olak hnitetw nehe par uje ye olak òr yilope.— ³³Òr ire otatim otsii: —Öryok porokkite wichi Abraham. Nihyok yeēk uje chii öryok deloho. ¿Inaāpo heke atha uje eshi öryok hnitetw hn ye öryok òr yilope?— ³⁴Jesús tatim òr īm: —Titim olak ich tuu ūrpa. Nos wir erze uje oshiyokōr uje ich mīhnūwo ich erze kuche mīhnūwo chii òr deloho. ³⁵Ese uje òr yilak, ir yinsirc wichi ye

ir iispe, hn ese ir ijit wichi ye ir yilakpe. Wichi ir iis ³⁶heke kimiji ese ir Ijit doshi olak hnitetw ich ye olak òr yilope. ³⁷Tikiraha uje ãrlo olak porokkite Abraham, per sehe tukulo yok uhulo tikiti pork ye ahmûrlope erze pahwoso uje titim olak. ³⁸Shi titim olak uje Papa sowa yok hn olak ahakõrlo uje olak deych tatim olak.—

³⁹Wir otatim ire otsii: —Öryok deych wichi Abraham.— Jesùs tatim òr im: —Kirêhe olak Abraham aabo ich ahakõrlo itso uje wichi shiyokörkite ⁴⁰per sehe tukulo yok uhulo tikiti pork titim olak uje ich ūru uje târa Porrosht. Abraham yelij niyokör duhu ilorz. ⁴¹Olak ahakõrlo shi itso uje olak deych shiyokör.— Wir otatim ire otsii: —Öryok ye öryok pikihinino kiimope. Öryok deych sohmira de, wichi Porrosht.— ⁴²Jesùs tatim òr im: —Kirêhe Porrosht wichi olak deych ich ahmûrlo yok pork yok tokôra Porrosht. Ye tikirêt petikni uje shi yok tahnûr. Shi Porrosht wichi uje shuu Tikirêtni. ⁴³¿Inaäpo heke ye erahalo erze pahwoso uje titim olak? Ye olak pwele erahalo pork ye ahmûrlope par ërlo. ⁴⁴Olak deych wichi dyablo. Shi sehe ahakõrlo uje olak deych sahmûr. Wapkite nehech ele ahle ese dyablo wichi uu òr yuwirc. Wichi ye nahmûrpe uje ich ūru pork yelij tata uje ich ūru. Uje tata lekushii ich shi chibite deluu orhôta pork ire kushiyak. Wichi uje wapkite ichii tata lekushii. ⁴⁵Titim olak uje ich ūru per otiislo yok. ⁴⁶¿Je olak yeëk chihî uje umo uje tiyokör mîhnik? Nîhyok. Titim olak uje ich ūru. ¿Inaäpo heke otiislo yok? ⁴⁷Erze uje òr Porrosht aabo ich otsahmûr otér ir ahwoso per olak ye olak Porrosht aabope pork ye ahmûrlo ërlo ir ahwospe.—

Uje ehn yahpaa Abraham chihipe ich Cristo de.

⁴⁸Eseekite hn erze israel oso otatim Jesùs otsii: —Ich ūru uje oyitim owa uje owa samaria os hn demonit de owa ehet.— ⁴⁹Jesùs tatim òr im: —Ye demonit chihî pehetpe. Shi yok narim Papa per olak otiislo yok. ⁵⁰Ye yokpe uje sehe yok narim yok. Yet de uje sehe narim yok. Wichi uje tyenij tata uje tiyokör om hn uje ahakõrlo uje ich mîhnûwo. ⁵¹Titim olak ich tuu ūrpa. Erze uje oshiyokör uje tahnûr wir yelij otoy.—

⁵²Erze israel oso otatim otsii: —Ele ahle ich oyiraha uje demonit de owa ehet. Abraham tokite hn nos wir profeta poruwo wishi otoyo, per owa atha uje kimiji yeëk niyokör uje ahmûr ich yelij toy. ⁵³¿Je owa ma dich je eyok porokkite Abraham? Wichi tokite hn nos wir profeta poruwo wishi otoyo. ¿Eyuwo tisir uje owa yeëkpo?— ⁵⁴Jesùs tatim òr im: — Kimiji shi yok narim yok ich pahwoso ye jukur. Ese uje narim yok wichi yok Papa. Wichi uje shish athilo uje wichi uu olak Deych Porrosht ⁵⁵per ye erahalo ïrpe. Yok tikiraha ire. Kimiji tiita uje ye tikiraha ire ich yok kushiyak itso olak. Ich ūrpa uje tikiraha ire hn tiyokör uje tatim yok. ⁵⁶Abraham wichi uu olak porokkite. Wichi ich ayla uje Porrosht shuu teychim erze daalo uje yok de ïrmo nehe. Teychimkite hn ayla.—

⁵⁷Erze israel oso otatim Jesús otsii: —Yahpaa owa sinkwenta äyope per atha uje amo Abrahamkite.— ⁵⁸Jesús tatim òr im: —Titim olak ich tuu ūrpa. Uje ehn yahpaa Abraham chihikite ichii yok de.— ⁵⁹Ór ire ochishev kojano po par uje sehe oduhu Jesús. Wichi sakis ire hn tokolihi templo patikit ehet hn hno.

Hnakirbich uje shurhākite shi olibik.

9 ¹Eseekite uje ehn Jesús hno hn chish hnakirbichihi dehet pehet. Uje shurhāni shi olibik. ²Ir akile otatim otsii: —Maestro, ¿yeékpo uje shiyokör uje mihñikni heke wichi shürha olibik? ¿Je ir deych o je ir data uje oshiyokör mihñik o je ire heke shürha olibik?— ³Jesús tatim òr im: —Shi shürha itsorz par uje oso ochiraha uje Porrosht chukuta wichi nehe. Irre ye niyokörpe uje mihnúwo uje shuu shürha itsorz, hnii ir deych hnii ir data ye oniyokörpe uje mihnúwo. Shi shürha itsorz. ⁴Aslo obiyo uje ich deeych pork yej terihi uje dühlak ich níhyok yeék uje shiyokör obiyo. ⁵Uje ehn yok de náhu írmo ich shi yok itso luu par tihit náhu írmo oso par tuu ochiraha uje ich íru.— ⁶Uje tata shuu itsorz hn titiráha hnímich chíra dahlo, shiyokör katuta hn tormíhi ese hnakirbich ile. ⁷Tatim im: —Bo etír ese tejman uje iich otsii Siloé par erhū ele.— Ese Siloé wichi òr ahwosht uje otsii hno. Heke ese hnakirbich uje olibik hno churhū dele. Uje cheeshpo ich umo lekitiyo.

⁸Erze oso uje odebuhu ir ihyuch ahír hn erze uje omoni uje sapur hnote otatimye otsii: —¿Je liki uu hnakirbich uje ehn sakaha wahachni shi sapur hnote?— ⁹Yewo otata otsii: —Wichi.— Hn yewo otsii: —Ye wíchpe. Ir ile itsship wichi.— Per wichi tatim òr im: —Yok uje ehn tapur hnotni.— ¹⁰Otatim ire otsii: —¿Inaäpo ele ahle ich owa pwele amo lekitiyo?— ¹¹Tatim òr im: —Hnakirbich uje iich otsii Jesús shiyokör katutaka hn tormíhi pile hn tatim yok im: “Bo etír ese tejman uje iich otsii Siloé hn erhū ele.” Heke takaha turhū pileke hn tokomo lekitiyo.— ¹²Ór ire otatim otsii: —¿Chihi iraäpo ese hnakirbich?— Tatim òr im: —Ye tikiraha watik.—

Erze fariseo sehe odíraha yeékpo chukuta ese hnakirbich uje olibik.

¹³Eseekite hn ohnoy ese hnakirbich uje olibikhna otseya erze fariseo. ¹⁴Ese deeych uje Jesús shiyokör katuta hn chukuta ese hnakirbich uje olibik wichi deeych uje otsakir. ¹⁵Erze fariseo otatim ire toy otsii: —¿Inaäpo ele ahle ich owa pwele amo lekitiyo?— Tatim òr im: —Chibite katuta pileke hn turhū heke tokomo lekitiyo.—

¹⁶Erze fariseo yewo otatimye otsii: —Ese hnakirbich uje chukuta wichi olibithna ich ye Porrosht ibíkpe pork shish chishev obiyoho ese deeych uje otsakir.— Per fariseo yewo otata otsii: —Ese hnakirbich ye niyokörpe uje mihnúwo. Imeheeych pork Porrosht shish takashim ire shiyokör erze

uje ye latik pwele niyokōr.— Heke ye òr eyuwo iłyepo. ¹⁷Otatimpo ese uje olíbikhna otsii: —Hap owa, ese hnakinbich uje chukuta owa ɿuhu eyuwo tisir uje wichi yeékpo?— Tatim òr im: —Wichi profetya.—

¹⁸Erze israel oso òr bahluwo otsotiis uje ese hnakinbich olíbikni hn yeék shuu umo lekitiyo heke otibii ir deych hn ir data par oshuu otirët. ¹⁹Otatim òr otsii: —Je liki olak ijo uje shish athilo uje shurhāni shi olíbik? ɿInaäpo heke ele ahle ich pwele umo lekitiyo?— 2 ²⁰Ir deych hn data otatim òr otsii: —Oyiraha uje liki öryok ijo, hn oyiraha uje shurhāni shi olíbik, ²¹per ye oyiraha inaäpo heke ele ahle ich umo lekitiyo, hn ye oyiraha yeékpo uje chukuta ire. Atimlo ire. Wichi ich terihí leherc hn pwele tatim olak yeékpo uje chukuta írhna.— ²²Ir deych hn data otata oshuu itsorž pork otola erze israel oso òr bahluwo pork wir ochibitni uje yeék tata Jesús uje wichi Cristo ich otsähirm ire par uje ye teeycháha Porroshtihi òr ahir sinagoga ehet. ²³Heke ir deych hn data otatim òr otsii: —Öryok ijít ich terihí leherc. Ekitkérlo ire.—

²⁴Erze israel oso òr bahluwo otibiipo ese uje ehn olíbikhna otatim otsii: —Uhu Porrosht dich. Ese hnakinbich uje chukuta owahna shish shiyokōr uje ich mihnúwo.— ²⁵Tatim òr im: —Yok ye tikiраha kimiji wichi shish niyokōr uje mihnúwo o kimiji yelij niyokōr. Shi tikiраha uje waphna yok olíbik per ele ahle ich tokomo lekitiyo.— ²⁶Òr ire otatim otsii: —Duhu ɿinapohna heke shuu amo lekitiyo?— ²⁷Tatim òr im: —Ich titim olakhna per ye ahmúrlø érlo yokpe. ɿInaäpo heke sehe uhulo titim olakpo? Je sehe amsahalo par olak ir akile toy?—

²⁸Wir ochish majamich hn otatim ese hnakinbich otsii: —Owa ir akilak per öryok oyiyokōr uje Moisés lishi tata. ²⁹Oyiraha uje Porrosht keytkér Moiseskite per ese hnakinbich ye oyiraha uje tāra.— ³⁰Tatim òr im: — Ich uhulo tish pibe uje ye erahalo uje ire tāra per wichi uje chukuta yok shuu tokomo lekitiyo. ³¹Nos yírahalo uje Porrosht ye tēr wirpe erze uje oshiyokōr mihnúwo. Shi tēr erze uje oteeycháha ire hn oshiyokōr uje ire sahmür. ³²Uje írmo tenit nehech ele ahle oso yelij onunt uje yeék chukuta yet ir ile uje shurhāni shi olíbik. ³³Kiréhe ye ese hnakinbich tāra Porrosht ich ye pwele niyokōr latik.— ³⁴Òr ire otatim otsii: —Yeék de uje shiyokōr uje mihnik heke uje owa shurhāni ich owa olíbik hn ele ahle sehe ahakoráha öryok.— Oshuu tokolihichis òr ehet par uje ye teeycháha Porrosht sinagoga ehetpo.

Erze uje ye odiraha Porroshtpe ich òr itso olibo.

³⁵Eseekite hn Jesús chunt uje ochiyuhu ese hnakinbich òr ehethna heke hno chukwi. Uje chish ire hn tatim im: —Je ye otiis ese uje tāra poõrzni?— ³⁶Ire tatim im: —Irhičhe, atim yok otik par uje ye tokotii ire.— ³⁷Jesús tatim im: —Amoko. Wichi yok uje yesh tikičér owa.— ³⁸Ire tatim im: —Irhičhe, ye tokotii owape,— hn teeycháha Jesús.

³⁹Jesús tata im: —Tikirēt titř nāhu īrmōni par tehek oso. Erze uje ye odıraha Porroshtpe ich tuu ochiraha shi itso uje òr olíbo hn tukuta òr ile, per erze uje ochibite uje ochiraha Porrosht ich tuu òr itso olíbo.—

⁴⁰Erze fariseo nohmíramo odechi toy Jesús ahir. Uje ochunt uje Jesús tata shuu itsorž hn otatim otsii: —¿Je öryok olíbo toy?— ⁴¹Jesús tatim òr im: —Kimiji olak iło erze olíbo uje tukuta òr pork ochiraha uje òr nesita yeěk takashim òr ich ye kuche mihnūwo chihi olakpe, per ye olak iło òr heke athilo ujeerahalo Porrosht pork ich uhulo itso uje amiło lekitiyo heke Porrosht seeyta olak erze kuche mihnūwo uje ahakörlo.—

Jesús wichi shi itso yeěk uje tibey pishi obeje.

10 ¹Eseekite hn Jesús tatim òr im: —Titim olak ich tuu ūrpa. Yeěk uje ye dikāha asa uhurrza par masaha erze obeje uut per iyewe ich wichi echikit. ²Mahn ese uje chikāha asa uhurrza par masaha ehet wichi uje tibey erze obeje. ³Ese uje tibey asa uhurrza sitsēr hn erze obeje yinsirc masaha. Wichi tibii erze obeje nohmír nohmír chiyuhu iijo. Erze obeje chunt heke tīr ire. Wichi iyeebe par chiyuhu orihichis shikero ehet. ⁴Uje nos tokolike ich wichi hno iyeebe hn erze obeje iyehe nēr pork chiraha ir ahwoso. ⁵Erze obeje ye sehe yeěk nērpe uje ye dıraha. Uje chunt ir ahwoso ich chiraha uje ye wic和平 uje tibey heke uushi iim.—
⁶Erze uje Jesús tatim òrke shi siteēta per òr ire ye odirehepe

⁷heke tatim òrpo im: —Titim olak ich tuu ūrpa. Yok itso asa uhurrza uje obeje chikāha. ⁸Nos wir erze uje ochii ire yokihî hn otirēt uje ehn yahpaa tikirēt wir echiko hn erze uje òr iluu mihnū per erze obeje ye nahmūr tēr òrpe. ⁹Yok itso asa uhurrza. Erze uje otir yok pork sehe odikāha asa uhurrza wir uje tokosim òr ikirēt uje yelij nihna ire. Òr itso obeje uje masaha ehet hn tokole hn chish ihnemiyo uje ich ihirtso. ¹⁰Ese echikit tirēt shi par uje sehe tohir hn shuu shuu toy hn sihna per yok Tikirētni par tokosim oso òr ikirēt uje yelij nihna ire. Ese ikirēt ich ihirtpa.

¹¹Yok itso ese uje tibey pishi obeje. Ese uje tibey pishi obeje ishim dekirēt par erze ir obeje. ¹²Ese uje shi chishew obiyo par tibey erze obeje wichi ye erze obeje ir yinsirc pishtpe, heke uje umo loshipit uje tirēt sehe dishew erze obeje ich wichi uushi iim erze obeje. Ese loshipit chishehe erze obeje hn yēr chūr lekitiyo. ¹³Ese hnakirbich uushi iim erze obeje pork chishew obiyo shi par serz hnōte. Par ire ich ye latikish erze obeje.

¹⁴Per yok itso ese uje tibey pishi obeje. Tikiraha erze yok obeje hn erze yok obeje chiraha yok ¹⁵shi itso Papa chiraha yok hn tikiraha ire. Tokosim pikirēt par uje oshuu yok oshuu tikiti par erze obeje. ¹⁶Israel oso wir òr itso obeje weeta. Weeta yata de uje ye òr israel osope. Wir tyenij tokohwa hn otér yok. Heke uje uhurc ich shi weeta sohmira de hn ese uje tibey òr shi sohmira. ¹⁷Papa ich sahmūr yok pork tokosim pikirēt par

tikitihí erze obeje hn tyenij yok ikpo nehe. ¹⁸Níhyok yeēk uje shuu yok shuu tikiti. Shi tahnūr heke tokosim yok oso par oshuu yok oshuu tikiti. Pukurbo de par tokosim òr yok hn oshuu yok oshuu tikiti, hn pukurbo de par uje tuu yok ikpo nehe. Wir uje Papa shuu tiyokör.—

¹⁹Eseekite uje erze israel oso ochunt erze ahwoso uje Jesús tata ich oshiyokosye pork ye òr eyuwo iłyepo. ²⁰Okihniya uje otata otsii: —Demonit de ehet. Wichi totihla. ¿Inaäpo heke érlö ire?— ²¹Yewo otata otsii: —Erze ir ahwoso ye ilope ese uje demonit de ehet. ¿Je demonit pwele chukuta ese uje olibik hn shuu umo lekitiyo? Ye pwelpe.—

Erze israel oso òr bahluwo otsitak Jesús.

²²Eseekite hn terihí uu deeych uje oshiyokör òr ahamich uje òr eyucha uje otohirm temploni wahacha Jerusalén. Wichi uu hmamo ishirít.

²³Jesús dechi templo patikít ehet, shi dírkíhichis puurc uje iich otsii Salomón. ²⁴Erze israel oso òr bahluwo otakisho lawichihichis Jesús ahir hn otatim otsii: —¿Latik nehe hn atim òryok kímiji owa uu Cristo o kímiji ye owape? Atim òryok ich uhu imeheeychpa par uje oyiraha.— ²⁵Jesús tatim òr im: —Titim olakni per otiislo yok. Nos wir kuche uje tiyokör tíra Papa ir ukurbo chibite orhōta yok yeēkpo ²⁶per otiislo pork ye olak ilo erze yok obeje uje tikibey. ²⁷Erze oso uje ye olotiis yok wir shi òr itsó obeje pork ochunt pahwoso hn yok tikiraha òr. Uje tiyebe ich oyehe piyér. ²⁸Tokosim òr ikirít uje yelij níhna ire. Yelij otir urhuta bahluta ehet. Níhyok yeēk uje chiyuhu oríhi píhme. ²⁹Papa wichi uje ishim òr yok. Níhyok yeēk uje ma dich je ire. Níhyok yeēk uje pwele chiyuhu oríhi Papa hme. ³⁰Papa hn yok shi òryok nohmíra.—

³¹Erze israel oso òr bahluwo ochishew kojano po par uje sehe odahu Jesús odahu toy. ³²Jesús tatim òr im: —Tiyokör kuche uje ich kihniya hn ihírtso olak ikich tíra Papa ir ukurbo. ¿Obitikihi ese uje sehe duhu tukulo yok uhulo tikiti érlö yok kojano po?— ³³Erze israel oso òr bahluwo otatim otsii: —Ye erze obiyo ihirtsöpe uje ahakör duhu oyuhu owa. Shi eyehnim Porrosht heke sehe oyuhu owa pork owa shi hnakinap per sehe uhu owa ilo Porrosht.—

³⁴Jesús tatim òr im: —Olak ley tata shuu itsorzh im: “Porrosht im: Titim olak uje olak porrosht.” ³⁵Níhyok uje yeēk pwele sata uje Porrosht ahwoso tata. Erze oso uje Porrosht ishim òr lahwoso wir uje ire tata uje wir òr porrosht. ³⁶Wichi uje chiihla yokni hn shuu tikirét titir náhu írmo. ¿Inaäpo heke athilo uje tipuuhnim Porrosht shi pork titim olak uje yok uu Porrosht Ijit? ³⁷Kímiji ye tiyokör erze Papa ir ibiyo ich om uje otiislo yok. ³⁸Per uje tiyokör Papa ir ibiyo ich ye otiislope erze ir ibiyo uje tiyokör pork shuu imeheeych uje yok ir Ijo heke tyenij erahalo uje Papa de yok hn yok de Papa heke shi òryok nohmíra.— ³⁹Sehe odishew irpo per ire tokolihi òr ehet hn hno.

⁴⁰ Jesú tokolihichis hno tīr onoota Jordán pit yet hn sakahachis ese owich uje Juan lishi tohirm osohoni. ⁴¹ Ich oso okihniya uje otirēt otirēt ire. Otatimye otsii: —Juan yelij niyokōr kuche uje ye latik pwele niyokōr per nos wir Juan ahwoso uje tata ese hnakirbich wir ich ūru.— ⁴² Ich okihniya uje ye olotiis Jesuspe uje dechi ese owich.

Lázaro ich toy.

11 ¹Eseekite hn hnakinbich de wahacha dit Betania uje permo. Ir iich otsii Lázaro. María hōr nanimicha Marta odechi ese dit toy. ² Asa María wate uje tormihī eyok Irhīche ir hnīte perfumekite hn sekar chīra lakīrt. Wate ese Lázaro uje permo ir nanap. ³ Erze Lázaro nanim oshuu yet hno tīr Jesú par tatim ire sole: —Irhīche, ese ahērt uje ahmūr ich permo.— ⁴ Heke Jesú tatim dakile im: —Ese permit ye duhu wichi tope. Shi chishew ire par uje shuu oso onarim Porrosht hn par shuu onarim Porrosht Ijit toy.— ⁵ Jesú ich sahmūr Marta hn ir nanimicha María hn òr dehebich Lázaro.

⁶ Uje Jesú chunt uje Lázaro permo ich ye do tīr ire nehech daalo osiyer. ⁷ Uje iyuve erze daalo osiyer hn tatim dakile im: —Yukulo yitírlo wahachpo hnīmich Judea.— ⁸ Ir akile otatim otsii: —Maestro, erze israel oso òr bahluwo uje ehn owa de wahachni hn sehe oduhu owa onīra owa kojano po hn ¿je ele ahle sehe etir wahachpo?— ⁹ Jesú tatim òr im: —Uje deeych chihit nāhu īrmo ich shi dose ora hn uje yeēk dīrkīhi deeych ich ye kojano duhu ir hnītepe pork deeych chihit hn umo dejich, ¹⁰ per kīmiji yeēk dīrkīhi dīhlelta ich shish kojano shuu ir hnīte pork nīhyok uje chihit ire.—

¹¹ Uje tata shuu itsor hn tatim òrpo im: —Eyok ihyēt Lázaro yesh umo. Takaha par uje tīniyēr ire.— ¹² Ir akile otatim ire otsii: —Irhīche, kīmiji shi umo ich wiśik hn owich ompo.— ¹³ Jesú shi siteēta uje Lázaro shi umo per ich toy, heke erze ir akile òr pyensa uje Lázaro shi umo.

¹⁴ Jesú tatim òr ich shuu imeheeychpa im: —Lázaro ich toki.
¹⁵ Tahmūr uje ye eyok chihi wahachpe pork ele ahle ich ye tuu otiislo yokpe.— Tatim òr im: —Yukulo yitírlo Lázaro ihyuch.— ¹⁶ Tomás uje ir alokot otsii Arāho tatim erze Jesú akile yewo im: —Yukulo yukwiya ire par uje yitilo toy.—

Jesú shuu oso òr ikpo hn ishim òr ikirīt.

¹⁷ Eseekite uje Jesú taachīhichis hn chunt uje Lázaro ich tohna hn ochihītsim ire ich daalo kwatro. ¹⁸ Ese dit Betania ye dukuhlehechispē dit Jerusalén, kīmiji tre kilometro ¹⁹ heke erze israel oso ich okihniya uje ohno otir wahacha par otekirihi Marta hn María par uje oshuu òr aho kiis pork òr dehebich Lázaro tohna. ²⁰ Uje Marta chunt uje Jesú yehe tirēt hn tokole dalehe arhīch. Shi María sakaha dahuch. ²¹ Marta tatim

Jesús im: —Irñiche, kírēhe owa chihí likhna ich pehebich ye tope, ²² per tikiräha uje apur Porrosht kuchérk ich shish ishim owa.—

²³ Jesúst tatim wate im: —Owa ehebich tyenij ikpo.— ²⁴ Marta tatim im: —Tikiräha uje tyenij ikpo nehe uje topo ñ ikpo uje írmo uhurc.— ²⁵ Jesúst tatim im: —Yok uje tuu oso ñ ikpo hn tokosim ñ ikirít uje yelij nihna ire. Ese uje ye lotiis yok uje toy ich shish ñ ikirít de uje yelij nihna ire, ²⁶ hn nos wir uje ye olotiis yok uje yesh ñ ika wir ye otope hn ofir urhuta bahluta ehet petik nehe. ¿Je ye otiiis uje titim owaka?— ²⁷ Wate tatim im: —Irñiche, ye tokotiis uje owa Cristo uu Porrosht Ijít uje tyenij tirët tñ írmo.—

²⁸ Uje wate tata shuu itsorž hn hno tibii nanimicha María. Keytkér saraäshi lahwoso tatim María im: —Maestro de wahacha. Tibii owa.— ²⁹ Uje chunt uje Jesúst tibii ich iyehet shichish hno tñ ire. ³⁰ Jesúst yahpaa masaha ditpe, shi de wahacha owich uje Marta chishihike.

Jesús yerh.

³¹ Eseekite hn erze israel oso ode María ihyuch par otibey wate par uje oshuu ehet kiis. Uje omo uje wate iyehet shichish hn hno ich otsahn ijich. Wir shi otsärza uje María tñ dukuta par uje yerh. ³² Uje María taachihí ese owich uje Jesúst de hn icha dite hn imoho ikich tatim im: —Irñiche, kírēhe owa chihí likhna ich pehebich ye tope.— ³³ Uje Jesúst umo María uje yesh yerh hn erze israel oso oyerh toy hn Jesúst ich dosdarak pork chuuna. ³⁴ Tatim María im:

—¿Odihitsimihi

iraäpohna?— Otatim otsii: —Irñiche, erët, eychim.— ³⁵ Jesúst yerh, ³⁶ heke erze israel oso otatimye otsii: —Hmeychimlo, ich sahmür pishi wichi.— ³⁷ Per yewo otatimye otsii: —Liki uje shuu ese olibit umo lekitiyoni. Kírēhe chihí likhna ich chukuta Lázaro ye duhu tope.—

Jesús shuu Lázaro ikpo.

³⁸ Eseekite uje Jesúst siñir ire asa dukuta ich dosdarakpo pork chuuna. Ir dukuta de kojach onta hn ir uhurrza shi kojach. ³⁹ Jesúst tatim ñ im: —Eyuhulo ese kojach ir uhurrza.— Marta wate ese topit ir nanimicha tatim im: —Irñiche, ich mihnë pork ich daalo kwatro uje toy.— ⁴⁰ Jesúst tatim Marta im: —Titim owaka, kimiji ye otiiis uje ehebich ikpo ich eychim uje Porrosht shiyokör.— ⁴¹ Uje ochiyuhu ese kojach uhurrzaka hn Jesúst teychim poorc. Tatim Porrosht im: —Dii Porrosht, tikiñship owa pork owa shish ër yok. ⁴² Tikiräha uje shish ër yok per shi tiita tuu itsorž par uje tuu náhu oso uje ode lika otér par uje odiraha hn ye olotiis uje owa uhu Tikirëtni.— ⁴³ Uje tatim Porrosht shuu itsorž hn sihnew lahwoso im: —Lázaro, atokolihichis.— ⁴⁴ Ese uje tohna ich tokolihichis dukuta. Uje ochihitsimhna ich oshiyeru ir hme hn ir hnite hn oshiyeru ir irmiyo ochíra bortisht. Jesúst tatim ñ im: —Eyuhulo par uje pwele dírk.—

Israel oso ñor bahluwo sehe odishew Jesús.

⁴⁵ Eseekite hn erze israel oso uje ñoya María oteychim uje Jesús shiyokörke heke ich okíhniya uje ye olotiis irpe ⁴⁶ per yewo ohno otř erze fariseo otatim ñor uje Jesús shiyokörke. ⁴⁷ Heke erze fariseo hn erze saserdote ñor bahluwo oshuu Junta Suprema otakisho lawich. Otatim ñor otsii: —¿Yiyokörlo latikpo? Ese hnakirbich shish shiyokör kuche uje ye latik pwele niyokör. ⁴⁸ Kímiji ye yontilo ire uje shiyokör shuu itsorz ich nos oso ye olotiis irpe. Heke erze romano oso tyenij otirët nehe hn otsehnimich asa eyok templo hn nos otsihna eyok iñnapso.—

⁴⁹ Caifás dechi toy. Wichi uu saserdote ñor bahlut pisht uje yesh sakaha par ese äyt. Tatim ñor im: —Olak ye erahalo latik. ⁵⁰ ¿Je ye ímeheeýchpe par olak uje ich ma om oshuu hnakirbich nohmet oshuu toy par sosir oso je uje nos eyok iñnapso tyenij otoy?— ⁵¹ Ye tåra Caifás ír eyuwope uje tata shuu itsorz. Wichi uu saserdote ñor bahlut pisht uje yesh sakaha par ese äyt heke Porrosht shuu tata uje Jesús tyenij toy par takashim israel oso. ⁵² Per ye shi par erze israel osope uje takashim ñor. Tyenij shuu wir otakisho lawich erze Porrosht aabo uje ode lekítio. ⁵³ Uje tata shuu itsorz hn erze israel oso ñor bahluwo ichii ochukwi Jesús iluu par uje sehe odahu ire odahu toy.

⁵⁴ Heke eseekite hn Jesús ye dirkihi erze israel oso ñor ehetpe uje ode hnîmich Judea, per hno tîr wahacha dit uje iich otsii Efraín ye dukuhlehechispé hnîmich uje isa. Sakahachis hör wir dakile. ⁵⁵ Eseekite ich yej terihi erze israel oso ñor ahamich uje iich otsii Pascua. Ich oso okíhniya uje otokolihi erze duwo ijáabo hn ohno otř Jerusalén par ese ñor ahamich. Ohno wap par uje onishii ire par uje ñor pwele omasaha templo patikit ehet. ⁵⁶ Uje ehn oyehet wahacha templo patikit ehet ich shish ochukwi Jesús. Otatimye otsii: —¿Hap olak, olak eyuwo tísir latikpo? ¿Je wichi tirët tîr ele ñor ahamich?— ⁵⁷ Erze saserdote ñor bahluwo hn erze fariseo otatim nos wir osohna otsii: —Uje olak yeék díraha chihí iraápo Jesús ich tyenij atimlo ñóryok par oyishew ire.—

María tormíhi perfume Jesús hnite.

12 ¹ Eseekite uje ehn yahpaa terihi daalo seys par ese ñor ahamich uje iich otsii Pascua hn Jesús hno tîr wahacha dit Betania. Ese dit wichi uje Lázaro debuhu uje Jesús shuu ikponi. ² Wir oshiyokör oposohochis par Jesús. Marta ishim ñor poso hn Lázaro sakaha Jesús ahir hör wir yewo nemest wírc. ³ María tóhwa perfume uje iich otsii nardo par tormíhi Jesús hnite. Ese perfume kímiji medyo litro. Wichi ich debichpa. Tormíhi Jesús hnite ese perfume hn sekar chíra lakírt. Ir ihyuch ich perfume aat dichpa. ⁴ Jesús ír akile odechi. Sohmet de uje iich otsii Judas Iscariote. Wichi uje tyenij chiwâha Jesús nehe. Judas tata

im: ⁵—¿Inaāpo heke ye anuwāhalope ese perfume uhulo debich, shi itso uje hnakirbich chisew obiyo nehech äyt nohmira par asimlo baho erze losuhlaabo?— ⁶Judas shi tata shuu itsorz. Wichi ye nahmūr takashim erze losuhlaabope. Tata shuu itsorz pork ire echikit. Tībey ese kotsirbit ijaabit uje erze hnote de uje oso oshim Jesús. Torha erze hnote uje ochimchaha ese kotsirbit ehet. ⁷Jesús tatim òr im: —Ye ahakoslo wate. Shi chihmer ese perfumeni nehech ele ahle par uje tormīhi yok shi itso uje tikitike, pork deeych yet nehe hn ochihitsim yok. ⁸Erze losuhlaabo shish ode olak ahir nehe per ye shish yok chihí olak ahir petik nehe.—

Israel oso òr bahluwo sehe oduhu Lázaro oduhu toy.

⁹Eseekite hn erze israel oso ich okihniya ochunt uje Jesús dechi dit Betania heke ohno otir wahacha par oteychim ire. Ye shi sehe oteychim Jesuspe. Sehe oteychim Lázaro toy uje Jesús shuu ikponi, ¹⁰heke erze saserdote òr bahluwo ochibite par uje sehe oduhu Lázaro oduhu toy. ¹¹Pork erze israel oso ich okihniya uje omo Lázaro uje ikponi heke oym erze israel oso òr bahluwo hn ye olotiis Jesuspe.

Jesús tñr Jerusalén.

¹²Eseekite ich oso okihniya ohno otir Jerusalén par ese òr ahamich. Uje deychole hn wir ochunt uje Jesús yehe tirët. ¹³Ohnöy hñr ihyö hn ohno otokolihi Jerusalén par uje olalehe Jesús arhñch. Otata ich otsihnew lahwoso otsii: —Sehe oyuhu Porrosht dosir öryok. Sehe oyuhu öryok Írhñch Porrosht diyuhu lahwoso omoho ese uje shuu tirët. Wichi uu israel oso òr rey.— ¹⁴Jesús chish buritit hn iyáha shi itso uje Porrosht ahwoso tata im: ¹⁵—Olak uje ebuhulo ese dit Jerusalén ye atililo latik. Jerusalén ir iich yet otsii Sión. Eychimlo, olak rey yehe tirët iyáha buritit uje ijaap.— ¹⁶Wap erze ir akile ye odíraha erze ahwoso uje sorzihi Jesús, per uje Jesús hno tñr poõrc ich òr eyucha uje Porrosht ahwoso tata shuu itsorz. Íre nos shuu yakaha.

¹⁷Erze oso uje ode Jesús ahirni hn omo uje tibii Lázaro uje de dukuta ehet hn shuu ikpo wir otata erze uje òr ire omoni. ¹⁸Erze oso ich okihniya uje ochunt uje Jesús shuu Lázaro ikponi heke otokolihi dit odalehe arhñch. ¹⁹Erze fariseo okeytkërye otsii: —Hmeychimlo, ye eyok pwele yiyoñorlo latik. Nos wir oso ohno ñya ire.—

Griego yewo ochukwi Jesús.

²⁰Eseekite hn uu griego yewo nohmíramo ohno ñya erze yewo uje otir ese òr ahamich uje de wahacha Jerusalén par oteeycháha Porrosht. ²¹Wir otsitir ire Felipe. Wichi tara dit Betsaida uje de hnimirch Galilea. Otatim Felipe otsii: —Írhñche, sehe oyekirihi Jesús.— ²²Felipe hno tatim Andrés hn ohno otatim Jesús. ²³Jesús tatim òr im: —Ich yej terihí piñhirit. Yok

uje tokōra poōrzni tyenij takaha titīr poōrzpo. ²⁴Titim olak ich tuu ūrpa. Uje trigo eyhita kayihi hnīmich per ye masaha hnīmich uutpe ich shī eyhita nohmira uje dechi, per uje ochukwēr itsō uje ochihitsim topit ich tokole hn ir ee de ich kihniya. Shi yok itso uu trigo eyhita pork tyenij tikiti par uje tuu Porrosht aabo okihniya uje ode nehe. ²⁵Ese uje ich sahmūr erze kuche uje de nāhu ūrmo, uje uhurc hn nos pyerte. Per ese uje ye nahmūr erze kuche uje de nāhu ūrmo ich tibey ire par uje ir ikirīt de uje yelij nīhna ire. ²⁶Uje yeēk chishew pībiyo ich shish tyenij chikāha pijich heke ese owich uje yok de ich wichi shish de toy. Kimiji yeēk niyokōr pībiyo ich Papa narim ire.—

²⁷Hn Jesús tatim ör īm: —Ele ahle ich yok dosdarakpa. ¿Titim Papa latikpo? ¿Je om uje titim par takashim yok par uje ye erze kuche mihnūwo tīr yok nehe? Ye ompe uje titim ire tuu itsor. Tīkirēt titīr īrmōni par uje wīr tīr yok.— ²⁸Hn Jesús tatim Porrosht im: —Papa, ebite orhōta uje owa dich.— Uje tata shuu itsor hn ör ahwoso tāra poōrc im: —Ich tuu imeheeych uje yok dich hn tyenij tuu imeheeychpo nehe.— ²⁹Erze oso uje odechi ochunt erze ahwoso hn otatimye otsii: —Nar.— Yewo otsii: —Anjel keytkēr ire.— ³⁰Jesús tatim ör īm: —Erze ahwoso uje entloko ye par takashim yokpe, shī par uje takashim olak. ³¹Ele ahle ich terihi ishīrīt uje tibite orhōta uje oso ör iluu ich mihnū heke Porrosht tyenij sepyēr ör nehe hn tērz Satanás uje tibey nāhu ūrmo. ³²Uje ochowishihi yok krus eeych nehe ich nos tuu oso otirēt otīr yok. ³³Uje tata shuu itsor ich shuu imeheeych uje ire tyenij tooho krus eeych.—

³⁴Erze oso otatim Jesús otsii: —Oyunt uje Porrosht ahwoso tata uje Cristo tyenij shish de, ye tope. ¿Inaāpo heke atha ese uje tāra poōrc tyenij ochowishihi krus eeych? ¿Yeēkpo ese uje tāra poōrc?— ³⁵Jesús tatim ör īm: —Ese uje itsō luu yesh de olak ahir per shī par daalo arhaabo. Tyenij erkīhilo asa luu yokōrt uje yesh chihit olak pork deeych yet nehe ich dihlele. Uje yeēk dīrk uje dīhlak ich ye diraha uje tīr. ³⁶Ese uje itsō luu uje ehn chihit olak ye otiislo ire par uje amsahalo par ir aabo heke ich olak shī itsō luu pork erahalo uje ich ūru.— Uje Jesús tata shuu itsor hn hno sakis ire.

³⁷Shiyokorīhi kuche ör ile ikich ich kihniya uje ye latik pwele niyokōr per shish otsotiis ire ³⁸par uje nos yakaha erze uje profeta Isaías lishi chichewkite. Ir ahwoso shuu itsor im: —Irīche, nos oso otsotiis ahwoso uje titim ör. Ye latik diraha uje ahakōr erze kuche ēra akirbo.— ³⁹Heke shish otsotiis pork profeta Isaías tata toy im: ⁴⁰—Porrosht shiyeru ör ile par uje ye onomo hn ye oduhu deyuwo tisīr par ochiraha, pork kimiji onomo hn odiraha ich otīr Porrosht hn wichi ishi ör hnītewihi dahir.— ⁴¹Isaías tata shuu itsorkite pork umo Cristo uje hūre hn tatim oso uje teychim.

⁴² Isaías tatkite uje otsotiis ir ahwoso per shish israel oso ich okihniya ye olotiis Jesuspe hn òr bahluwo yewo òr itspo ye olotiispe, per erze òr bahluwo ye oduhu oso odirehepe pork otola erze fariseo. Erze fariseo ochibite uje yeék uje ye lotiis Jesuspe ich ochiyuhu sinagoga ehet.

⁴³ Erze òr bahluwo otola uje otatim yewo uje ye olotiis Jesuspe pork ma otsahmûr uje oso onarim òr je uje Porrosht narim òr.

Erze īrmo oso shiyokör uje ich mihnūwo.

⁴⁴ Eseekite hn Jesús sihnew lahwoso tatim òr im: —Uje yeék ye lotiis yok ich ye lotiis Papa toy. Wichi uje shuu Tíkirētni. ⁴⁵ Yeék uje umo yok ich umo ese uje shuu Tíkirētni. ⁴⁶ Yok itso luu uje Tíkirētni titir nāhu īrmo hn tuu ochiraha uje ich ūru. Heke yeék uje ye lotiis yok ich shi itso uje ye dakaha dīhlelta ehetpe. ⁴⁷ Yeék uje chunt pahwoso hn ye nahmûr niyokörpe ich ye yokpe uje tibite ir iluu orhöta. Ye tikirēt petikni par uje yok tomsaha jwe par ahnūwo īrmo oso. Shi tikirēt pork sehe tokosim òr ikirēt uje yelij nihna ire. ⁴⁸ Yeék uje sitak yok hn ye nahmûr pahwosope de uje chibite orhöta uje shiyokör mīhnik. Uje terih īrmo uhurc nehe ich pahwoso uje wichi chunt wir uje chibite orhöta uje shiyokör mīhnik. ⁴⁹ Ye shi titim olak uje tahmûr. Papa uje shuu Tíkirētni wichi uje tatim yok par shuu titim olak. ⁵⁰ Erze Papa ir ahwoso uje shuu titim olak shuu oso òr ikirēt de uje yelij nihna ire. Erze uje titim olak wir uje Papa tatim yok par shuu titim olak.—

Jesús churhū dakile òr hnite.

13 ¹Eseekite uje ehn yahpaa terih ese òr ahamich uje iich otsii Pascua ich Jesús chiraha uje yej terihi ishirít par tokolihi nāhu īrmo hn hno tîr Deych ahir. Wichi shish sahmûr erze uje ye olotiis irpe uje ode nāhu īrmo. Sowa uje sahmûr òr pork tooho örkite. ²Ich osdeyo uje dyablo chibite Judas Iscariote ir eyuwo par uje shuu chiwâha Jesús. Judas wichi Simón Iscariote ir ijit. ³Eseekite uje ehn Jesús hōr otaak ich chiraha uje ir Deych chibite nos wir kuche ir hme hn chiraha uje tāra Porrosht ahir hn tyenij cheeshpo tîr Porrosht ahir nehe. ⁴Chiraha uje ire dich itsor per shi iyehetihichis nemest wirc hn chiyuhu ese bortisht uje tuuhna hn chishew towaylt, chiyuwa laharc shuu tîr hn imich. ⁵ Sanuwâha awit pankanta ichii chuhrū erze dakile òr hnite hn sekar chîra ese towaylt uje chiyuwa laharc.

⁶ Uje toka Simón Pedro par churhū hnite hn Pedro tatim im: —Irñiche, ¿je erhū pir?— ⁷Jesús tatim im: —Ele ahle uje tiyokör ye erahape per je deeych yet nehe hn eraha.— ⁸Pedro tatim im: —Yelij tuu erhū pir.— Hn Jesús tatim im: —Uje ye uhu tûrhu er ich ye owa pakilakpe.— ⁹Simón Pedro tatim im: —Irñiche, ye shi erhū pir. Erhū pihme hn erhū puhuta toy.— ¹⁰Jesús tatim ire im: —Ese uje tisoho awit ich ye nesita uje

tisohopo. Shi ir hnite wîr uje tyenij churhū pork ich nos nimpyo. Olak ich nos olak nimpyo. Shi sohmîra uje ye nimpyope.— ¹¹Jesús chiraha ese uje tyenij chiwâha ire heke tatim òr uje ye nos òr nimpyope.

¹²Uje Jesús nos churhū òr hniteke hn tuuhna ese shepikitpo hn sakahachis nemest wîrc. Tatim òr im: —¿Jeerahalo erze uje tiyokörke?

¹³Olak ebiilo yok on: “Maestro hn İrhîche.” Ich om uje uhulo itsorzung pork yok uu olak İrhîch hn yok uu olak Maestro. ¹⁴Ich yok uu olak İrhîch hn olak Maestro uje tûrhu olak hnite, heke olak tyenij erhüloye hnite. ¹⁵Erze uje tiyokörke wîr par uje tokowa olak par uje ahakörlo uhulo itsorzung uje tiyokorâha olak. ¹⁶Ich ürpa uje titim olak. Ese uje òr yîlak ye ma dichpe je ir yînsirc hnii ese uje tirëtni ye ma dichpe je ese uje shuu tirët. ¹⁷Kimijierahalo erze uje titim olakike, ich om uje ahakörlo.

¹⁸Nos titim olak erze pahwoso per olak nohmet de uje ye titim irpe pork nos tikiraha olak nohmir nohmir uje tiihla olakni. Tiihla olak nohmet shi par uje tuu Porrosht ahwoso yakaha uje tata shuu itsorzung im: “Ese uje taakihi pahir ich sitak yok hn tyenij shiyokör itsorzung uje tarâha yok hñimich chîra derrza örrza.” ¹⁹Ele ahle titim olak erze uje tyenij tîr yok nehe, heke uje tîr yok icherahalo uje yok toköra poôrzni. ²⁰Ich ürpa uje titim olak. Uje tuu yeék hno tîr yet hn wichi sahmûr ire ich sahmûr yok toy. Ese uje sahmûr yok ich sahmûr toy ese uje shuu Tîkirëtni.—

Jesús tata uje Judas sehe niwâha ire.

²¹Eseekite uje Jesús tatim òr shuu itsorzung ich chuuna hn dosdarakpa heke tatim òr im: —Titim olak ich tuu ürpa. Olak yet de uje sehe niwâha yok.— ²²Erze ir akile oteychimye. Ye odîraha yeékpo ese uje sorzihi.

²³Wîr òr yet de uje sakaha Jesús ahir. Wichi Juan uje Jesús sahmûrpa.

²⁴Simón Pedro tatim Juan chîra nahmita par shuu sapur yeékpo uje Jesús sorzihi. ²⁵Wichi dechi Jesús ahir heke tatim im: —İrhîche, ¿yeékpo ese?— ²⁶Jesús tatim im: —Ese uje taka yok pan hn tokosim ire wichi ese.— Ichii sita ir pan hn išhim Judas. Wichi uu Simón Iscariote ir ijit.

²⁷Uje Judas chishew ese pan hn tew ich Satanás masaha ire ehet. Jesús tatim ire im: —Ese uje sehe ahakör ich ahakör shichish.— ²⁸Nîhyok uje ir akile yeék uje sakaha nemest wîrc chiraha erze uje Jesús tatim Judas shuu itsorzung. ²⁹Judas wichi uje tibey ese kotsirbit uje ochimchaha hnate heke erze yewo oshuu deyuwo tîsîr uje Jesús shuu tiya kuchêrk par ese òr ahamich o kimiji duhu dosim kuchêrk uu losuhlaabo. ³⁰Uje Judas chishew ese pan hn tew hn hno shichish tokole. Ich dihlak.

Jesús tatim dakile uje tyenij otsahmûrye.

³¹Eseekite uje Judas tokolike hn Jesús tatim òr im: —Yok toköra poôrzni. Ele ahle Porrosht shuu yok dich hn tuu ire dich toy. ³²Kimiji tuu Porrosht dich ich Porrosht shuu yok dich shichish. ³³Olak shi olak itsorzung

pijo. Ich yej terihi pishirít par uje tikitokolihi olak ahir. Ekulo yok nehe per shi itso uje titim erze israel osohna ich titim olak toy. Ye olak pwele etírlo ese owich uje takaha titír.

³⁴ Titim olak pahwoso ahlo. Tyenij ahmürloye uhulo itso yok uje tahmür olak. Tyenij ahmürloye uhulo itsor. ³⁵ Uje ahmürloye uhulo itsor ich nos wir oso uje ode īrmo lekitiyo ochiraha uje olak yok pakile.—

Jesús tata uje Pedro sata ire nehe.

³⁶ Eseekite hn Simón Pedro tatim Jesús im: —Irħiche, ¿etír iraāpo? — Jesúst tatim im: —Ese owich uje takaha titír ye owa pwele etírpe, per je deeych yet nehe hn etír yok. — ³⁷ Pedro tatim im: —Irħiche, ġinaāpo heke ye yok pwele par toköya owa? Kimiji tikiti par takashim owa ich shi tikiti. — ³⁸ Jesúst tatim im: —¿Je ūru uje sehe akashim yok nehech ati? Titim owa ich tuu ūrpa. Uje ehn yahpaa kokot yerh ich atha yok tre bese uje ye eraha yokpe.—

Shi Jesús wichi dehet uje tīr Porrosht ahir.

14 ¹Eseekite hn Jesús tatim ör im: —Ye as olak ibe. Ye otiislo Porrosht hn ye otiislo yok toy. ² Wahacha Papa ihyuch ich owilo kihniya uje de. Kirēhe ye ilorz ich ye titim olakpe uje takaha tinshii owilo par olak. ³ Uje titim nehe ich takaashpo takahi olak par uje olak dechi pahir toy. ⁴ Olak erahalo ese dehet uje tīr ese owich uje titír. — ⁵ Tomás tatim Jesús im: — Irħiche, ye oyirahape ese uje etír heke ye oyiraha ese dehet. — ⁶ Jesúst tatim ire im: —Shi yok uje tuu oso otír Porrosht ahir shi itso uje yok dehet uje seya oso Porrosht ahir. Erze uje ich ūru tāra yok. Yok tokosim oso ör ikirít uje yelij nihna ire. Shi yok uje tuu otaachħihi Porrosht ahir. ⁷ Kimiji erahalo yok ich erahalo Papa toy. Ele ahle erahalo Papa hn amlo ire.—

⁸ Felipe tatim im: —Irħiche, owa öryok uu Eych. Shi ese uje sehe oyeychim. — ⁹ Jesúst tatim im: —Felipe, ich osdeyo uje yok de olak ahir. ¿Je ye eraha yokpe? Yeēk uje umo yok ich umo Papa toy. ġinaāpo heke atim yok par uje sehe eychim Papa? ¹⁰ ¿Je otiis uje yok de Papa ehet hn Papa de pehet? Erze pahwoso uje titim olak ye shi yokpe uje titim olak. Papa uje de pehet wichi uje shiyokōr debiyo. ¹¹ Ye otiislo uje yok de Papa ehet hn Papa de pehet. Kimiji otiislo pahwoso per ye otiislo erze uje tiyokōr uje ye latik pwele niyokōr uje chibite orħotta uje Papa de pehet. ¹² Titim olak ich tuu ūrpa. Uje yeēk ye lotiis yok ich shiyokōr itso uje yok tiyokōr, hn shiyokōr obiyo ich ma deyo je yok pork titír Papa ahir. ¹³ Nos wir kuche uje apurlo Papa hn ērlo piich ich tiyokōr par uje tuu Papa dich. ¹⁴ Tiyokōr uje apurlo Papa hn ērlo piich.—

Porrosht tyenij shuu Dechibich tirēt nehe.

¹⁵ Eseekite hn Jesús tatim ör im: —Uje ahmürlo yok ich ahakōrlo pahwoso uje titim olak. ¹⁶ Tyenij tapur Papa hn shuu yet tirēt tīr olak par

takashim olak. Wichi tyenij shish de olak ahir. ¹⁷Wichi Porrosht ḥchibich uje shish tata uje ich ūru. Ye ūrmo oso òr pwele onahmūr īrpe pork ye onomo īrpe hn ye odiraha īrpe. Olak erahalo ire pork dechi olak ahir hn tyenij masaha olak aho nehe.—

¹⁸Jesús tatim òr im: —Ye tokoym olakpe tuu olak itso kuhnēro. Tyenij takaashpo nehe. ¹⁹Shi pikaaپ hn erze ūrmo oso ye onomo yokpe per olak tyenij eychimlo yokpo nehe. Tyenij yok ikpo nehe heke tyenij olak ikpo toy. ²⁰Uje terihi ese deeych uje yok ikpo nehe ich erahalo uje yok de Papa ehet hn olak de pehet hn yok de olak aho. ²¹Yeék uje chiraha pahwoso hn shiyokōr wichi uje sahmūr yok. Yeék uje sahmūr yok shuu itsorzh Papa sahmūr ire hn yok tahnūr ire toy. Tuu īmeheeych uje yok de ire ahir.—

²²Judas ye uu Judas Iscariotepe wichi tatim Jesús im: —Irñiche, ġuhu īnaāpo par uje oyomo owa hn ye erze ūrmo oso òr pwele onomo owape?—

²³Jesús tatim ire im: —Uje yeék sahmūr yok ich shiyokōr uje pahwoso tata, hn Papa sahmūr ire. Papa hn yok tyenij oyitīr ire hn oyiyakaha ire ahir. ²⁴Uje yeék ye nahmūr yok ich ye niyokōrpe uje pahwoso tata. Erze uje yesh titim olak wir ye pahwosome. Wir tāra Papa uje shuu Tikirētni.

²⁵Uje ehn yesh yok de olak ahir ich titim olak ahnūwo pahwoso. ²⁶Ese uje takashim olak nehe wichi Porrosht ḥchibich uje Papa shuu tīr olak par sakaha powich. Wichi tyenij nos shiyokorāha olak hn shuu olak eyucha erze kuche uje titim olakni.—

²⁷Hn Jesús tatim dakile im: —Uje takaha ich shish tuu olak aho kiis itso yok uje pehet kiis. Uje ūrmo oso oshuu olak aho kiis ich ye ilope uje tuu olak aho kiis. Ye as olak ibe hn ye atililo latik. ²⁸Ich entlo uje titim olakike uje tyenij takaha hn takaashpo nehe. Kimiji ahmūrlo yok ich olak ayla uje titīr Papa ahir pork wichi ma dich je yok. ²⁹Ele ahle titim olak par uje erahalo uje tyenij titīr poōrc nehe. Uje pahwoso yakaha nehe ich ye otiislo yokpe. ³⁰Ich ye tuu pahwoso berzope uje titim olak pork Satanás tirēt tīr yok. Wichi uje tibey nāhu ūrmo. Wichi ye ir ukürbirsh par tibey yok. ³¹Shi tiyokōr uje Papa tatim yok heke erze ūrmo oso ochiraha uje tahnūr Papa.— Hn Jesús tatim dakile im: —Alehetlo, yukulo.—

Jesús siteēta ire itso uva diich.

15 ¹Eseekite hn Jesús tatim òr im: —Shi yok itso uva diich hn Papa wichi uje tibey erze uva. ²Pakile wir òr itso uke. Erze uke īya ese ir diich. Ese diich wichi yok. Kimiji ee ye chihipe ich Papa chekshehe per kimiji ir ee de ich shi chekshehe erze uje ye ompe par uje shuu ma ee kihniya. ³Erze pahwoso uje titim olakni shuu amsahalo par olak Porrosht aabo. ⁴Meylo yok hn yok itspo shish tokōya olak. Erze uke uje ye tēyhi ir diich ich yelij pohna per kimiji tēyhi ir diich ich pohna hn ir ee de. Olak itspo kimiji ye meylo yok ich ye olak pwele uje ahakōrlo pībiyope.

5 Shi yok itso diich hn olak itso uke. Yeēk uje shish ūya yok ich yok shish tokōya ire. Heke wichi itso pohir uje īr ee kihniya. Kīmiji ye meylo yok ich ye olak pwele ahakōrlo latik. 6 Uje yeēk iim yok ich wichi shi itso diich uke uje öhyo hn ochibite ejwert par uje kako hn otāra ochibite jwekita hn otsēru. 7 Kīmiji shish meylo yok hn ahakōrlo uje titim olak ich olak pwele apurlo uje sehe uhulo tiyokōr ich tiyokōr par olak. 8 Uje ahakōrlo uje titim olak ich shi olak itso pohir uje īr ee kihniya heke ich uhulo Papa dich hn uhulo īmeheeych uje olak yok pakile pisho.

9 Yok ich tahnūr olak tuu itso uje Papa sahmūr yok. Shish ahmūrlo yok uhulo itso uje tahnūr olak. 10 Kīmiji ahakōrlo uje pahwoso tata ich shish yahmūrloye itso uje yok tiyokōr uje Papa tatim yok hn shish oyahmūrye. 11 Ahnūwo pahwoso uje titim olakike par uje shuu olak ayla itso uje yok ayla heke ich olak aylpa.— 12 Hn Jesūs tatim ër im: —Sehe tuu ahmūrloye itso yok uje tahnūr olak. 13 Uje yeēk sahmūr pishi nayhēro ich takashim ër nehech kīmiji tooho par ër ire. 14 Kīmiji ahakōrlo uje titim olak ich olak yok piyhēro. 15 Ele ahle ich ye tikibii olakpe too pilo pork erze uje ër yilo ye odiraha uje ër yinsirc shiyokōr per shi tikibii olak too piyhēro pork nos tuu erahalo erze kuche uje Papa tatim yok. 16 Olak ye aahlilo yok petikni. Shi yok uje tiihla olak hn tokosim olak pibiyu par uje bolilo animirāhalo pahwoso. Tahnūr uje olak ibiyo tokole om hn shish bale itso uu pohir uje ee kihniya de heke nos wir kuche uje apurlo Papa īrlo piich ich ishim olak.

Erze ūrmo oso ich otsitak Jesūs heke otsitak ir akile toy.

17 Titim olak uje shish tyenij ahmūrloye. 18 Uje ūrmo oso oditak olak ich olak eyucha uje wir otsitak yok wapni. 19 Kīmiji shi olak īlo ahnūwo ūrmo oso ich wir otsahmūr olak pork otsahmūr erze uje ër eyuwo itso ër, per tiihla olakni par uje ye olak īlo ër heke ahnūwo ūrmo oso ich otsitak olak. 20 Olak eyucha erze pahwoso uje titim olakike tuu itsorズ too: “Yeēk uje ër yilak ye ma dichpe je nensirc.” Kīmiji oloter yok ich oloter olak toy. Kīmiji oniyokōr uje titim ër ich oshiyokōr uje atimlo ër toy. 21 Nos tyenij oshiyokorīhi olak erze kuche mihnūwo pork ye otiislo yokpe. Oshiyokōr oshuu itsorズ pork wir ye odirehepe ese uje shuu Tikirētni. 22 Kirēhe ye Tikirētni ich ye titim ër uje ër iluu mihnū ich ye oditak yokpe per ele ahle ye ër pwelpe uje otsata uje oshiyokōr mihnūwo. 23 Yeēk uje sitak yok ich sitak Papa toy. 24 Kīmiji ye tiyokōrni erze kuche uje ye latik pwele shiyokōr ich ye tuu īmeheeych uje ër iluu mihnū, per oteychim uje tiyokōrni heke otsitak yok hn otsitak Papa toy. 25 Wir otsitak yok oshuu itsorズ heke oshuu yakaha uje Porrosht ahwoso tata uje de ër ahir. Tata shuu itsorズ im: “Ye tiyokōr latik per shi otsitak yok.” 26 Deeych yet nehe hn tirēt ese uje takashim olak. Wichi Porrosht īchibich. Shish tata uje ich ūru. Tāra Dii Porrosht. Wichi tyenij shuu īmeheeych uje pahwoso ich ūru,

²⁷hn olak tyenij uhulo imeheeych toy uje pahwoso ich ūru pork wapni īchii olak de pahir uje tanimirāha Porrosht ahwoso.—

16 ¹Hn Jesús tatim òr im: —Nos titim olak ahnūwo kuche par uje erahalo heke uje erze mihnūwo tīr olak nehe ich ye ahakörlo mihnūwo. ²Tyenij ochiyuhu olakihi sinagoga ehet. Deeych yet nehe hn yewo oshuu olak oshuu atilo. Uje oshiyokōr oshuu itsorzM ich òr eyuwo tisir uje oshiyokōr Porrosht ibiyo. ³Tyenij oshiyokōr oshuu itsorzM pork ye odiraha Dii Porroshtpe hn ye odiraha yokpe. ⁴Titim olak ahnūwo par uje erahalo heke uje erze mihnūwo tīr olak nehe ich olak eyucha uje titim olakni. Wapni ye titim olakpe pork shish yok de olak ahir, ⁵per ele ahle takaha titir ese uje shuu Tíkirkētni. Ye olak yeék tatim yok uje takaha titir iraäpo. ⁶Uje titim olak uje takaha ich shuu olak dosdarakpa, ⁷per ich ūru uje tyenij titim olak. Ich ma om uje takaha pork kimiji ye takaha ich Porrosht Ichibich uje tyenij takashim olak ye tīret tīr olakpe, per uje takaha ich tuu tīret tīr olak. ⁸Uje wichi tīret nehe ich shuu īrmo oso ochuuna uje oshiyokōr mihnūwo, hn shuu ochiraha uje Porrosht sahmür uje tiyokōr. Wichi tyenij shuu ochiraha uje òr hnitéw de Porrosht ahir heke tyenij otir urhuta bahluta ehet nehe. ⁹Porrosht Ichibich shuu ochuuna uje oshiyokōr mihnūwo pork otsotis yok ¹⁰hn shuu ochiraha uje Porrosht sahmür erze uje tiyokōr pork titir ire hn ich ye amlo yokpe. ¹¹Porrosht Ichibich tyenij shuu ochiraha uje tyenij otir urhuta bahluta ehet nehe pork Satanás uje tibey īrmo tyenij tīr wahacha toy.

¹²Kuche de ich kihniya uje sehe titim olak per ele ahle ye titim olakpe pork ye olak eyuwo dishpe. ¹³Uje Porrosht Ichibich taächa nehe wichi nos tyenij shuu erahalo uje ich ūru, pork ye tatim olak kuchepé uje shi tāra ir eyuwo. Shi tatim olak uje ire chunt uje Porrosht tata hn shuu erahalo erze kuche uje tyenij tīr īrmo nehe. ¹⁴Wichi tyenij narim yok nehe hn tatim olak pahwoso uje titim olakni. ¹⁵Nos wir Dii Porrosht ukurbo de yok, heke titim olakike uje Porrosht Ichibich tyenij tatim olak nos wir pahwoso par shuu erahalo. ¹⁶Ich yej terihi uje ye amlo yokpe per je deeych yet nehe hn amlo yokpo.—

Jesús akile ich òr dosdarak uje tyenij toy per tyenij òr ayla uje ire ikpo.

¹⁷Eseekite hn ir akile yewo otatimye otsii: —¿Duhu inaäpoko erze uje tata im: “Yej terihi uje ye amlo yok per je deeych yet nehe hn amlo yokpo?” ¿Duhu inaäpo uje tata im: “Títir Papa ahir?” ¹⁸¿Duhu inaäpo erze uje tata im: “Yej terihi?” Ye oyiraha uje tata.—

¹⁹Jesús chiraha uje sehe otatim ire heke tatim òr im: —¿Je ekitkerloyeéhe erze pahwoso uje titim olak too: “Yej terihi išhirít hn ye amlo yokpe hn deeych yet nehe hn amlo yokpo?” ²⁰Titim olak ich tuu ūrpA. Olak tyenij eyerhlo hn olak dosdarak per erze īrmo oso ich òr ayla. Wap ich olak dosdarak per ich uhurc nehe ich olak aylpa. ²¹Uje

timcharrza ir ijit tabita ich chuuna uje ich dospa pork ich yej terihī ishirīt par uje ir ijit shūrha, per uje shūrha ich chikey ir dosīryo. Ich ayla uje ir ijit shurēhe lika īrmo. ²²Shī olak itso wate pork yej terihī ishirīt par olak dosdarak per tyenij takachim olakpo heke ich olak aylpa. Nihyok yeēk pwele sontew uje olak ayla nehe.— ²³Hn Jesūs tatim òr im: —Uje terihī ese deeych uje amlo yokpo nehe ich nīhyok olak yeēk uje tatim yok kuchit par uje sehe erahalo. Titim olak ich tuu ūrpa. Kimiji apurlo Dii Porrosht kuchit ērlo piich ich ishim olak. ²⁴Nehech ele ahle yelij apurlo Porrosht kuche ērlo piich. Uje apurlo ich ishim olak par uje shuu olak aylpa.

²⁵Ahnūwo kuche uje titim olakiķe shī titeēta. Deeych yet nehe hn titim olak ich ye titeētape. Titim olak Dii Porrosht ich tuu īmeheeeych. ²⁶Uje terihī ese deeych uje apurlo Porrosht kuchit ērlo piich ich ishim olak. Ye nesita uje titim Dii Porrosht par uje ishim olak. ²⁷Dii Porrosht tyenij ishim olak nehe pork wichi sahmūr olak pork ahmūrlo yok hn ye otislope uje tokōra īre. ²⁸Tikitolihi Dii Porrosht ahirni hn tikirēt titir nāhu īrmo. Deeych yet nehe hn tikitolihī nāhu īrmo hn titir Dii Porrosht ahirpo.—

²⁹Ir akile otatim otsii: —Ahnūwo ahwoso uje atim oryōkike ich īmeheeeych. Ye eteēta latik. ³⁰Ele ahle ich nos oyiraha uje eraha kuche, pork uje ehn yahpaa oso olapur owa kuchit ich nos eraha òr eyuwo. Heke ye oyotiispe uje āra Porrosht.—

³¹Jesūs tatim òr im: —Atimlo yokike uje ye otislo yokpe. ³²Per ele ahle ich yej terihī ishirīt uje moymlo yok hn olak karēhe lekitiyo etirlo owilo par akahalo. Uje olak karēhe lekitiyo ich ye yok nohmīrape. Dii Porrosht de pahir. ³³Ich titim olak ahnūwo kuche par uje tuu olak aho kiis. Ahnūwo īrmo oso tyenij oloter olak per tyenij olak ayla pork terz Satanás uje tibey nāhu īrmo.—

Jesūs orar par ir akile.

17 ¹Eseekite uje Jesūs nos tatim òr erze kuche hn teychim poōrc orar sapur Porrosht im: —Papa, ich terihī ishirīt par uje tikitī. Sehe tuu uhu yok dich par uje tuu owa dich toy. ²Asim yok pukurboni hn uhu yok ma dich je nos wir oso par tokosim òr ikirīt uje yelij nihna ire erze uje asim òr yokni. ³Ese òr ikirīt uje yelij nihna ire wichi uje ochiraha owa hn ochiraha yok. Shī owa Porrosht pisht uje ich ūru. Ochiraha uje yok Cristo hn ochiraha uje owa uje uhu Tikitētni. ⁴Yok tuu owa dichihi nāhu īrmo, hn nos timit erze uje asim yokni par tiyokōr. ⁵Papa, ele ahle sehe tuu uhu yok dichihi ahir itso uje wapni pork uje ehn yahpaa īrmo chihikite ich yok dich itso owa.

⁶Erze oso uje asim òr yokni ich tuu ochiraha owa. Wir ode nāhu īrmo per ye òr ilo īrmo osope. Wir uje aahlā òrkite hn asim òr yok hn oshiyokōr

uje ahwoso tata. ⁷Ele ahle ich ochiraha nos wir kuche uje asim yok shi tāra owa. ⁸Erze ahwoso uje atim yok ich titim òr hn wir otsahmūr. Ochiraha uje ich ūru uje tokōra owa hn ye olotiispe uje owa uje uhu Tīkirētni. ⁹Yok orar tapur owa par òr ire. Ye tapur owa par erze īrmo osope. Shi tapur par erze uje asim òr yokni pork wir uje aahla örkite. ¹⁰Nos wir uje aahla örkite wir par yok hn wir par owa toy. Wir uje oshuu yok dich. ¹¹Ye shish tiyakaha nāhu īrmöpe per erze uje aahla örkite wir tyenij otsakaha. Papa, yelij ahakör uje mihnūwo. Ele ahle takaha titir owa. Erze uje asim òr yokni sehe tuu shish abey òr ēra akirbo par uje shish òr eyuwo iłyie itso owa hn yok. ¹²Uje ehn yok de òr ahir ich tikibey òr tīra akirbo uje asim yok. Nihyok òr yeēk uje iim yok. Shi Judas wichi sohmira uje iim yok, hn ir owich de urhuta bahluta ehet. Ese uje shiyokorīhi yok shuu ahwoso yakaha. ¹³Ele ahle ich yej terihi uje takaashpo titir owa, per uje ehn yesh yok de lika īrmo ich yok orar titim owa par uje tuu òr aylpa itso yok.

¹⁴Titim òr ahwosni per īrmo oso ich otsitak òr pork wir ye òr ilo erze īrmo osope hn yok itspo ye yok ilo òrpe. ¹⁵Ye tapur owape par uje eyuhu orīhi īrmo ehet. Shi sehe tuu abey òr par uje ye Satanás nehyňér òr. ¹⁶Wir ye òr ilo erze īrmo osope hn yok itspo ye yok ilo erze īrmo osope. ¹⁷Uhu pakile òr iluu om ēra owa ahwoso. Ahwoso ich ūru. ¹⁸Shi itso yok uje uhu Tīkirētni titir nāhu īrmo ich yok tuu otir īrmo lekitiyo. ¹⁹Tibite yok par uje tiyokör uje ahmūr heke takashim òr par uje ochiraha ahwoso uje ich ūru heke oshibite ire par uje oshiyokör uje ahmūr.

²⁰Yok orar tapur owa ye shi par uje akashim erze uje ode pahir. Yok orar tapur owa par erze yewo uje deeych yet nehe hn ye olotiis yok uje ochunt òr ahwoso. ²¹Tapur owa par uje uhu nos òr eyuwo iłyie shi itso uje owa de pehet hn yok de ehet par uje wir ode eyok aho toy. Uje òr eyuwo iłyie ich erze īrmo oso ye olotiispe uje owa uhu Tīkirētni. ²²Erze obiyo iħirtso uje asim yokni ich tokosim òr par uje shuu òr eyuwo itsye shi itso eyok uje eyok eyuwo itsye. ²³Yok de wir òr aho hn owa de pehet par uje òr eyuwo itsye heke erze īrmo oso ochiraha uje owa uje uhu Tīkirētni hn ahmūr erze uje ye olotiis yokpe itso uje ahmūr yok.

²⁴Papa, erze uje asim òr yokni ich tahnūr uje ode pahir par uje oteychim uje uhu yok dich. Uje ehn yahpaa īrmo chihikite ich uhu yok dich pork ahmūr yok. ²⁵Papa, yelij ehnyér yeēk. Shish yakaha uje ata. Erze īrmo oso ye odiraha owape per yok tikiraha owa hn erze uje ye olotiis yok ochiraha uje uhu Tīkirētni. ²⁶Yok tuu ochiraha owani hn shish ma tuu ochiraha owa par uje wir otsahmūrye itso uje ahmūr yok hn yok de òr aho toy.—

Ochishew Jesús.

18 ¹Eseekite uje Jesús sihna orar hn hōr dakile otokolihichis ohno ochikāha ese kojach ohwit uje iich otsii Cedrón. Shakirra dechi

pit uje shi pohir olivo wir uje de. Jesús hōr dakile otīr asa shakirra ehet. ²Judas uje chiwāha Jesús chiraha ese owich pork shish Jesús hōr dakile otīrichis. ³Erze saserdote òr bahlupo hn erze fariseo oshuu ohyerptoso ohno öya Judas hn oshuu wir sohmiramo ohno toy erze uje otibey templo. Ohnoy kuche par uje oteye hn ohnoy nampyon. Otōhwa piyo uje hüre itso nampyon.

⁴Jesús nos chiraha erze kuche uje tyenij tīr ire heke tīr òr hn tatim òr im: —¿Ekulo yeēkpo?— ⁵Otatim otsii: —Oyukwi Jesús uu dit Nazaret osht.— Tatim òr im: —Yok.— Judas uje chiwāha ire dechi òr ahir. ⁶Uje Jesús tatim òr im: —Yok— ich nos odale latsike hn òr kay. ⁷Jesús tatim òr im: —¿Ekulo yeēkpo?— Hn otatimpo otsii: —Oyukwi Jesús uu dit Nazaret osht.— ⁸Jesús tatim òrpo im: —Titim olakike uje yok. Uje shi ekulo yok ich moymlo erze yewo shi odo.— ⁹Jesús tata shuu itsor par uje shuu yakaha erze uje tatim Porroshtike im: —Erze uje asim òr yokni ich nīhyok yeēk uje pyerte.—

¹⁰Simón Pedro ir espada de. Chiyuhu hn ihyo ese saserdote òr bahlut pisht ir yilt huta. Naha hn ihyo ārza wāächta. Ir iich otsii Malco. ¹¹Jesús tatim Pedro im: —Ehmer ese owa espada. Uje Dii Porrosht duhu ese kuche tīr yok ich tyenij tīr yok shi itso uje ishim yok kuchērk uje ich chiyok par tokoho, ich tyenij tokoho.—

Ohnoy Jesús otseya Anás ikich.

¹²Eseekite hn erze ohyerptoso hn uu òr bahlut hn erze uje otibey templo ochishew Jesús hn oshiyeru meyko. ¹³Wap ohnoy otseya Anás ihyuch. Ir lasēt iich otsii Caifás. Ese Caifás wichi uu israel oso òr saserdote òr bahlut pisht ese äyt. ¹⁴Ese Caifás wichi uje tatim erze israel oso òr bahlupo im: —Ma om uje hnakirbich nohmet tooho erze oso je uje nos dit oso tyenij ottoy.—

Pedro sata uje ye diraha Jesuspe.

¹⁵Eseekite hn Simón Pedro iyehe Jesús nér. Jesús akilt yet iyehe nér toy. Ese saserdote òr bahlut pisht chiraha ese Jesús akilt yet heke iyya Jesús masaha ese saserdote patikit ehet toy ¹⁶per Pedro ye masaha ehetpe. Shi iyehe patikit uhurra ejwert heke Jesús akilt yet uje saserdote òr bahlut pisht chiraha wichi hno cheeshpo sapur asa waa je tibey uhurra par shuu sitsēr hn Pedro masaha ehet. ¹⁷Asa timcharrza waa je tibey uhurra tatim Pedro im: —¿Je owa ese hnakirbich ir akilak toy?— Pedro tatim im: —Ye yokpe.— ¹⁸Ich hmemit kiis heke erze uje ochishew obiyohochis hn erze uje otibey templo ochukuta jwekita otsēru pichure par uje otorha. Pedro dechi òr ahir torha asa jwekita toy.

¹⁹Eseekite hn ese saserdote òr bahlut pisht keytkér Jesús sehe diraha ir akile hn sehe diraha latikpo uje shiyokorāha oso. ²⁰Jesús tatim im: —Nos

wir oso ochiraha erze uje tiyokorāha òr. Shish tiyokorāha òr sinagoga aho hn tiyokorāha òr templo patikit ehetpo uje nos israel oso otakisho lawich. Yelij tiyokorāha pakile kinaha hn erze oso yewo kinaha. ²¹ ¿Inaño heke atim yok erze uje tiyokorāha oso? Atim erze uje tiyokorāha òr par uje wir otatim olak. Wir ochiraha uje tiyokorāha òr.— ²² Uje Jesús tata shuu itsorzh hn ese uje tibey templo sepyér Jesús ururza chīra nahmta im: —Ye ompe uje atim ese sacerdote òr bahlut pisht uhu itsorzh.— ²³ Jesús tatim im: —Kimiji titim uje mīhnik ich atim yok o kimiji ye titim uje mīhnik ¿Inaño heke tuk yok?— ²⁴ Anás shuu ohnoypo otseya Caifás. Wichi uu sacerdote òr bahlut pisht. Jesús shish hmeyko tēhiye uje oshiyeruku.

Pedro satapo uje ye diraha Jesuspe.

²⁵ Eseekite hn Simón Pedro shish de wir òr ahír uje otorha jwekitá. Otatim otsii: —¿Je owa ese hnakinbich akilak toy?— Pedro sata im: —Ye yokpe.— ²⁶ Ese sacerdote òr bahlut pisht ir yilt de uje wichi ir iis ese uje Pedro ihyo ārzaka. Tatim Pedro im: —¿Je owa uje tokomo owaka Mēya ese hnakinbichihí wahacha shakirrza ehet?— ²⁷ Pedro satapo íchii kokit yerh.

Ohnoy Jesús otseya Pilato ikich.

²⁸ Eseekite uje decholle lekítio poro hn ochiyuhu Jesusihi Caifás ihyuch ohnoy otseya Pilato ihyuch. Ye òr pwele omasaha ihyuchpe pork òr ley tata kimiji omasaha dihipit kinehēt ir ihyuch ich oshiyokör mīhnik heke ye òr pwele otew erze oposo uje oshiyokör par ese òr ahamich uje iich otsii Pascua. ²⁹ Heke Pilato tokolihi lahuch ehet hn keytkér òr im: —¿Niyokör latikpo ele hnakinbich?— ³⁰ Otatim otsii: —Kimiji ye niyokör mīhnik ich ye oyōhwape oyeya owa.—

³¹ Pilato tatim òr im: —Boyo epiyerlo itso uje olak ley tata.— Otatim Pilato otsii: —Olak ley ye dosim òryok par uje oyahu yeék oyahu tooho krus eeych.— ³² Uje erze oso otata oshuu itsorzh ich Jesús ahwoso yakaha uje tata uje tyenij tooho krus eeych.

³³ Pilato masaha dahuch ehetpo. Shuu ohyerptosht tōhwa Jesús hn tatim im: —¿Je owa uu israel oso òr rey?— ³⁴ Jesús tatim im: —¿Erze ahwoso je atim yok je tāra owa o je tāra yeék uje tatim owa par shuu atim yok?— ³⁵ Pilato tatim im: —Ye yok israelyape. Erze ahnapsso hn erze sacerdote òr bahlupo wir uje otōhwa owa otseya owa lika. ¿Ahakör latikpohna?—

³⁶ Jesús tatim im: —Yok rey per ye par ahnūwo īrmōpe. Kirehe yok reyihi lika īrmo ich erze uje otsorza yok oteye par uje ye yeék dosim yok erze israel oso, per ye yok reyihi ele īrmōpe.— ³⁷ Pilato tatim im: —¿Je owa rey?— Jesús tatim im: —Ich ūru uje atim yok. Yok rey. Tikirēt titir nāhu īrmōni par uje titim òr uje ich ūru, hn yok shūrha par uje titim òr

itsorz. Nos wir erze uje otsahmür erze uje ich ūru ich otēr yok.—³⁸ Pilato tatim im: —Ye latik chihi uje ūru.— Uje tata shuu itsorz hn hno tokole keytkér erze israel oso im: —Ye tish latik uje mīhník uje ele hnakirbich shiyokōr, ³⁹ per shi olak iluu uje terihí ese olak ahamich Pascua ich uhulo tiyuhu yet karsel ehet. ¿Je ahmūrló uje tiyuhu ese uje otsii israel oso òr rey?— ⁴⁰ Nos otibichpo otsii: —Ye oyahmür ese hnakirbichpe. Ma om uje eyuhu Barrabás.— Ese Barrabás wichi echikit.

19 ¹Eseekite hn Pilato išhim Jesús erze ohyerptoso par shuu otsepyér ochíra shikote. ²Erze ohyerptoso oshiyokōr Jesús wolt ochíra wonti hn ochimchaha huta oshuu iyáha oshuu itso uje rey iyáha korona hn oshuu iyáha nanerpta uje kolor lila itso rey òr nerpi. ³Otsitír ire hn otsihnew lahwoso oloter ire otsii: —Liki uu israel oso òr rey. Uhu ikirít ma berzak,— hn oshuu ile.

⁴Eseekite hn Pilato tokolihi lahuch ehetpo tatim òr im: —Hmeychimlo, toköhwa teya olak ikich par tuu erahalo uje ye tish latik uje mīhník uje ele hnakirbich shiyokōr.— ⁵Jesús tokolihi Pilato ihyuch ich iyáha ese wolt uje oshiyokörke ochíra wonti hn iyáha nanerpta uje kolor lila. Pilato tatim òr im: —Hmeychimlo ele hnakirbich.— ⁶Erze saserdote òr bahuwo hn erze uje otibey templo uje omo Jesús ičhii otsihnew lahwoso otsii: —Owishihi krus eeych. Owishihi krus eeych.— Pilato tatim òr im: —Boyo owishihi krus eeych. Yok ye tishpe uje mīhník uje wichi shiyokōr.— ⁷Erze israel oso òr bahuwo otatim otsii: —Öryok ley tata uje tyenij oshuu oshuu toy pork wichi chibite uje ire Porrosht Ijit.—

⁸Uje Pilato chunt uje oshuu itsorz ich ma tola. ⁹Hno masaha lahuch ehetpo. Tatim Jesús im: —¿Owa ára iráapo?— Per Jesús ye diilehetpe. ¹⁰Heke Pilato tatim ire im: —¿Inaápo heke ye ekitkér yokpe? ¿Je ye eraha uje pukurbo de par uje tiyuhu owa hn pukurbo depo par uje tuu ochanish owa ochibite krus eeych?— ¹¹Jesús tatim im: —Nihyok ye akirbirsh par ahakōr kucherkíhi yok kimiji Porrosht ye dosim owa. Heke erze uje oshim yok owa ma oshiyokōr uje mīhnúwo je owa.—

¹²Uje Pilato chunt uje tata shuu itsorz ičhii chukwi Jesús iluu par uje sehe diyuhu ire. Per erze israel oso otatim Pilato lahwoso ich otsihnew otsii: —Kimiji eyuhu ese hnakirbich par uje hno ich ye wichi ahērakpe ese rey Cesar. Uje sehe yeék dii ir reyihi ich wichi ir imāha rey Cesar.— ¹³Uje Pilato chunt òr ahwoso ich shuu ochiyuhu Jesús pwert ehet hn sakaha ese owich uje de ejwert uje jwe sakaha. Ese owich hebreo ahwosht im Gabata uje tata piso uje oshiyokōr ochíra kojano po. ¹⁴Ese deeych wichi uje oso oshiyokōr oposo par ese òr ahamich dechole uje iich otsii Pascua. Ich terihí deeych pehet hn Pilato tatim erze israel oso im: —Hmeychimlo ele olak rey Jesús.—

¹⁵Per òr ire otsihnew lahwoso otsii: —Tuk uhu toy. Tuk uhu toy. Owishihi krus eeych.— Pilato tatim òr im: —¿Je sehe uhulo towishihi

krus eeych ele olak rey?— Erze saserdote ñor bahluwo otatim otsii: — Nîhyok ye ñoryok rey kinehëtikish, shi rey Cesar nohmîra.— ¹⁶Heke Pilato ishim Jesús erze ohyerptoso par uje shuu ohnoy ochowishihi krus eeych.

Ochowishihi Jesúس krus eeych.

¹⁷Eseekite hn erze ohyerptoso oshuu Jesúś tokolihi pwert ehet shi ihyök ñ krus. Ohnoy ire otseya ese owich uje iich otsii huta debiyo. Hebreo ahwosht otsii Gólgota. Wichi uu israel oso ñr ahwosht.

¹⁸Ochowishihi wahacha krus eeych. Ochowish yewo toy ñr osiyer ochibite ñr krus eeyo toy. Yet de Jesúś pit hn yet de pit yet. Jesúś de ñr ehet. ¹⁹Pilato chichew lahwoso chibite tabilt uje tata uje Jesúś wichi dit Nazaret osht hn wichi uu israel oso ñr rey. Ochibite ese tabilt Jesúś ñr krus eeych. ²⁰Erze israel oso ich okihniya uje ñr ler erze uje Pilato chichetu pork ese owich uje ochowishihi Jesúś ye dukuhlehe ese ditpe. Erze uje Pilato chichetu chira israel oso ñr ahwoso. Erze ñr ahwoso iich otsii hebreo, hn chira romano oso ñr ahwoso. Erze ñr ahwoso iich otsii latín, hn chira griego oso ñr ahwoso. ²¹Erze saserdote ñr bahluwo otatim Pilato otsii: —Ye ebite uu israel oso ñr rey. Shi ebite uje wichi tata uje ire israel oso ñr rey.— ²²Pilato tatim ñr im: —Erze uje ticheku ich yuwarke. Ye tuu kinâhape.—

²³Uje erze ohyerptoso ochowishihi Jesúś krus eeychike ichii otsehek ñ ishuwo oshuu po kwatro. Kal nohmîra shi hnay pit. Per waa nerpta yata wate shi tii ire. Ye o dichewpe ²⁴heke erze ohyerptoso okeytkerye otsii: —Ye ompe uje yeheklo. Ma om uje yoterlo kuchit. Uje serz ich wate par ire.— Uje oshiyokör oshuu itsorl ich oshuu Porrosht ahwoso yakaha uje tata im: —Otsehek pishuwo par ñr ire hn oloter kuchit par uje yeék chiyey ich hnay asa pyerpta waa je de eeych.— Heke erze ohyerptoso oshiyokör oshuu itsorl. ²⁵Jesúś data shi iyehetihi wahacha ye dukuhlehe ese kruspe, hn María nanimicha dechi toy. María waa Cleofas ñr irâhta dechi toy, hn María Magdalena dechi toy. ²⁶Uje Jesúś umo data uje dechi hn ese ñr akilt uje ich sahmûrpa dechi toy ich tatim data im: —Mama, hmeychim wichi shi itso eyjit uje de ahir.— ²⁷Tatim ese dakilt im: —Hmeychim, abey wate uhu itso uje wate ata.— Uje Jesúś tata shuu itsorl ichii ese ñr akilt hnay seya dahuch.

Jesúś toy.

²⁸Eseekite hn Jesúś chiraha uje ich yej terihi ñr uhurc heke tata im: —Piich sehi yok.— Erze ahwoso shuu Porrosht ahwoso yakaha. ²⁹Jarta dechi uje wint de ehet uje chiyok. Yeék sitehe ponjít ese wint hn chiyuwa phich uje iich otsii hisopo hn seem par uje shuu Jesúś ihí. ³⁰Uje Jesúś ihí ese wint hn tata im: —Ich timít pibiyoko.— Chiwa dele hnîmich hn ishim Porrosht dechibich ich toki.

Ohyerptosht chicew Jesús arzibich chīra asōrza.

³¹Eseekite uje ochibite Jesús krus eeych wichi uu deeych uje oshiyokör oposo par deychole pork deychole ich terihi ese òr ahamich uje iich otsii Pascua. Heke erze israel oso òr bahluwo ye onahmürpe uje erze tre ode ir krus eeyo nehech terihi deychole. Ohno otsapur Pilato par uje ochobirho wîr òr dile o kimiji òr itero debiyo erze uje ode ir krus eeyo par uje ochirmas òr hn ochiyuhu orihichis. ³²Heke erze ohyerptoso ohno hn ochobirho wichi debiyo ese webich osht uje de ir krus eeych hn ochobirho wichi debiyo ese yet toy uje de Jesús pit. ³³Uje otsitîr ire Jesús ich omo uje tokî heke ye odobirho ir itero debiyope. ³⁴Ohyerptosht yet chicew arzibich chīra asōrza ichii armista tokole hn awit ïya. ³⁵Yok Juan. Takachim erze hn tiita hn pahwoso ich ūru. Tíkiraha erze uje tiita ich ūru hn titim olak par uje ye otiislo. ³⁶Erze kuche uje tokolkite shi par uje shuu Porrosht ahwoso yakaha. Ir ahwoso tata uje ye olobirho ir lebiyope hnii nohmira. ³⁷Porrosht ahwoso tata toy im: —Tyenij oteychim ire uje ochichew.—

Ochihitsim Jesús.

³⁸Eseekite hn hnakinbich târa dit Arimatea uje iich otsii José. Wichi Jesús akilak toy per ye dibite ire orhötape par uje ye odiraha pork tola erze israel oso òr bahluwo. Hno tîr Pilato sapur Jesús yûhurrza hn Pilato ishim ire. Heke hnoy Jesús ir yûhurrza. ³⁹Hnakirbich yet de uje iich otsii Nicodemo. Wichi takashim José. Wichi uje dihlakni hn tekirihi Jesús. Tôhwa kuche ujeaat ehmuuj iich otsii mirra hn áloe. Erze áloe wîr kinéhe, wîr pohir isho. Erze kuche ujeaat ehmuuj wîr iyewe treynta kilo. ⁴⁰José hn Nicodemo ochirms Jesú yûhurrza hn ochipeësa bortisht hn ohnoy ochihitsim. Ochinsaha erze kuche ujeaat ehmuuj itsó uje israel oso oshiyokör uje ochihitsim yeék. ⁴¹Ese owich uje ochwishihi Jesús krus eeych shakirra dechi hn dukuta de uje oshiyokör kojach onta. Wate yesh ahle. Yahpaa odihitsimihi latik ehet. ⁴²Ochimchaha Jesús asa dukuta ehet pork ich ye dukuuhape hn ye òr tyemptikish pork yej terihi uhurc ese deeych uje oshiyokör oposo par ese òr ahamich uje iich otsii Pascua.

Jesús ikpo.

20 ¹Eseekite uje terihi domingo dihirbit pisht uje ehn lekitiyo wiso hn María Magdalena hno tîr dukuta. Umo ese kojach uje otsentii asa dukuta ebich ich yeék chiyuhu. ²Heke hno uushi tîr ese owich uje Simón Pedro de hn ese Jesús ir akilt yet uje ich sahmûr dechi toy. María tatim òr im: —Ochiyuhu eyok ìrhîch ir yûhurrza dukuta ehet hn ye oyiraha uje ochibite.— ³Pedro hn ese Jesús akilt yet otokolihi pwert ehet

hn ohno otř asa dukuta. ⁴Wir ooshi per ese yet ma wantak je Pedro heke taachihí dukuta wap. ⁵Wichi sitř ire hnīmich hn teychim dukuta ehet. Shi umo ese bortisht uje ochipeësa Jesú per ye masaha dukuta ehetpe. ⁶Uje Simón Pedro taâcha ich masaha asa dukuta ehet. Umo ese bortisht uje shi dechí ⁷hn umo ese shekipit yet uje oshiyeru īrmiyohna par uje ye ahwo kâra. Ye nöya ese bortishtpe uje otsepeësa ire. Yeék chipaăsho hn chibite owich yet. ⁸Ese Jesú ir akilt yet uje taachihí dukuta wapike masaha ehet toy hn umo erze shekipo uje dechí hn ye lotiispe uje Jesú īkpo. ⁹Ehn yahpaa odiraha uje Porrosht ahwoso tata uje tyenij ikpo tokolihi erze topo òr ahir. ¹⁰Erze Jesú akile uje òr osiyer otokolihi dukuta ehet ohno ocheeshpo otř ese owich uje otsakahahna.

Jesús tokolihi María Magdalena ikich.

¹¹Eseekite hn María shish yerh uje iyehe dukuta ahir. Uje ehn yerh ich sitř ire hnīmich teychim asa dukuta ehet. ¹²Umo anjele òr osiyer odechi. Òr ishuwo poro hn otsakaha ese owich uje ochibite Jesushna. Yet sakaha uje ir huta dehna hn yet sakaha uje ir hnīte dehna. ¹³Erze anjele otatim asa timcharrza otsii: —¿Inaäpo heke eyerh?— Tatim òr im: —Ohnoy Pinsirc hn ye tikiraha uje ochibite.— ¹⁴Uje tatim òr shuu itsorzh somtis ire hn umo Jesú uje iyehe nér per ye direhepe uje wichi Jesú.

¹⁵Jesú tatim asa timcharrza im: —¿Inaäpo heke eyerh? ¿Ekwi yeékpo?— Wate sérza uje ire ese uje tibey shakirrza heke wate tatim im: —Irñiche, kimiji owa uje boy ire ich owa yok iraäpo uje ebithna par uje takahi.— ¹⁶Jesú tatim im: —María.— Wate somtis ire. Seët hebreo ahwosht uje tata im: —Rabuni.— Ese ahwosht tata maestro. ¹⁷Jesú tatim im: —Ye akîhir yok pork yahpaa titř Papape. Bo etř erze pishibo. Atim òr uje titř Papa hn wichi uu olak Deych toy. Wichi uu yok Irñich Porrosht hn olak Irñich Porrosht toy.—

Jesús tokolihi dakile òr ikich.

¹⁸Eseekite hn María Magdalena hno tř erze Jesú ir akile hn tatim òr im: —Tukumo eyok Irñichike,— hn tatim òr toy uje wichi tatim ireke. ¹⁹Shiyehe wichi domingo dihlak hn erze ir akile otakisho lawichihi pwert ehet. Nos pwert uhur kutute. Oshiyeru uhur pork otola erze israel oso òr bahluwo. Jesú shi tokolihi ese pwert ehet hn iyehetihi erze dakile òr ehet hn tatim òr im: —Uhu olak aho kiis.— ²⁰Uje tatim òr shuu itsorzh hn sowa òr nahme obilo hn sowa òr larzibich obich heke òr ayla pork omo uu ir Irñich. ²¹Hn Jesú tatim òrpo im: —Uhu olak aho kiis. Itso uje Papa shuu Tikirëtni ich yok tuu etřlo lekitiyo toy.— ²²Uje tatim òr shuu itsorzh hn tibichu òr tatim òr im: —Sehe tuu Porrosht Irñibich masaha olak aho. ²³Uje olak perdonar yeék ich Porrosht perdonar ire toy. Per kimiji ye olak perdonar yeék ich erze kuche mihnuwo uje shiyokör shish de ire.—

Tomás umo uje Jesús ikpo.

²⁴Eseekite hn Tomás wichi Jesús akilak toy uje õr dose. Ir alokot otsii Arāho. Ire ye chihi õr ahirpe uje Jesús tokolihi õr ahirhna. ²⁵Jesús akile yewo otatim otsii: —Oyumo eyok Irhīchhna.— Per Tomás tatim õr im: —Kimiji ye takachim ir hme obilo hn ye tiyuwa pihmta erze obilo uje ochiwa klabo hn kimiji ye tiyuwa pihme ir arzibich obich ich shish tokotiis.—

²⁶Eseekite uje terihí daalo osho hn Jesús akile otakasho lawichihhi pwert ehetpo. Ich Tomás dechi õr ahir toy. Oshiyero pwert uhir per Jesús tokolihi õr ikich. Tatim õr im: —Uhu olak aho kiis.— ²⁷Hn tatim Tomás im: —Hmeychim pihme. Aluwa ahmita lika. Aluwa ahme parzibich. Ye ompe uje otiis uje yok ikpohna.— ²⁸Tomás tatim im: —Owa uu yok Irhīch Porrosht.— ²⁹Jesús tatim im: —Amo uje yok ikpo heke ele ahle ich ye otiis. Ich ma om par erze uje ye onomo yok per ye olotiis yokpe.—

Juan chicew ana hutita par uje ye olotiis Cristope.

³⁰Eseekite hn Jesús shiyokör yar ich kihniya erze dakile õr ikich uje ye chihi asa hutitape. ³¹Per tichew erze uje de ana hutita par erahalo uje Jesús wichi Cristo hn wichi uu Porrosht Ijít pisht. Uje ye otiislo ire ich shish olak ikirít de uje yelij nihna ire.

Jesús tokolihi dakile õr ikichpo.

21 ¹Eseekite uje ich deeych yet hn Jesús tokolihi dakile õr ikichpo asa lagunta Tiberias wirc. Uje ehn yahpaa Jesús tokolihi õr ikich ich okeytkérye oshuu itsor. ²Simón Pedro dechi onoota wirc hōr Tomás. Uu ir alokot otsii Arāho. Natanael dechi toy. Wichi tāra dit Caná uje dechi hnīmich Galilea. Zebedeo ir aabo odechi toy hn Jesús akile yewo õr osiyer odechi toy. ³Simón Pedro tatim õr im: —Takaha tesher.— Hn õr ire otatim otsii: —Oyukwīya owa oyeshet toy.— Ohno oyāha pohorrza per ese dihlak uje ochesher ye odihyeru latik.

⁴Uje ich taa par decholle lekītyo poro hn Jesús tokolihi onoota wirc per erze ir akile ye odiraha uje wichi ire. ⁵Jesús tatim õr im: —Olak pijo, ¿ahirlo latkipoko?— Ór ire otatim otsii: —Ye oyiyero latik.— ⁶Jesús tatim õr im: —Ārlo ese olak ret ebitilo pohorrza waāchta hn tyenij ahirlo.— Heke oshiyokör uje tatim õr. Ich ye õr pwele odish ire ese õr ret pork doshiyo ich kihniya uje masaha ehet.

⁷Ese Jesús ir akilt yet uje ich sahmürpa tatim Pedro im: —Wichi uu eyok Irhīch.— Uje Simón Pedro chīraha uje wichi uu Irhīch hn iyāha lasuwo pork chiyuhuku par chish obiyo. Tār irehe asa lagunta ehet hn sahn narrza tīr wirc. ⁸Erze yewo shī otsakaha pohorrza ehet. Wīr shī syen metro dukuhlehe onoot wirc, heke ochurzihí ir ret awit pork ich doshiyo kihniya uje de ehet.

⁹Uje oyhnimichihi pohorra ehet hn omo jwekitihichis. Omo uje sanis loshit erze pichure eeych hn pan de Jesús ahir toy. ¹⁰Jesús tatim òr im: —Ohwilo loshiyo sohmíramo uje ahirloko.— ¹¹Simón Pedro dohir pohorra ehet hn chishew ese ir ret. Ihnímich hn daliihi hnímich. Ich doshiyo kíhniya de ehet uje ich deyo. Wir syento sinkwenta y tres per ese ir ret ye kárpe. ¹²Jesús tatim òr im: —Erétnlo aaklo.— Níhyok ir akile yeék uje tatim ire il: —¿Owa yeékpo?— Nos ochiraha uje wichi uu òr írhích. ¹³Jesús sitír ire asa jwekita hn chishew ese pan hn ishim òr. Ishim òr erze doshiyo toy. ¹⁴Uje Jesús ikponi ich tre bese uje tokolihi òr ikich.

Jesús keytkér Simón Pedro.

¹⁵Eseekite uje ich nos otaakihe hn Jesús tatim Simón Pedro im: —Simón, owa uu Juan ijít. ¿Je ma ahmúr pishi yok je erze?— Simón Pedro tatim im: —Ehe írhíche, eraha uje tahnúr owa.— Jesús tatim im: —Abey Porrosht aabo. Wir shi òr itso uu yok obeje ijaabo.— ¹⁶Hn Jesús tatímpo im: —Simón, owa uu Juan ijít. ¿Je ahmúr pishi yok?— Pedro tatim im: —Ehe írhíche, eraha uje tahnúr owa.— Jesús tatim im: —Abey Porrosht aabo. Wir shi òr itso uu yok obeje.— ¹⁷Ich tre bese uje tatim im: —Simón, owa uu Juan ijít. ¿Je ahmúr yok?— Pedro ich dosdarak pork ich tre bese uje tatim kímjí nahmúr ire hn Pedro tatim im: —Írhíche, owa nos eraha kuche hn eraha uje tahnúr owa.— Jesús tatímpo im: —Abey Porrosht aabo. Wir shi òr itso uu yok obeje. ¹⁸Tatim owa ich tuu ürpa. Uje ehn owa ijaap ich anáha asuwo hn etír uje ahmúr, per uje owa ilaro nehe ich tyenij ér ahmiko hn yeék tyenij hnoy owa seja owa uje ye ahmúrpe.— ¹⁹Erze uje tatim ire shuu chiraha uje tyenij ochwishihi ire krus eeych nehe par uje oshuu ire oshuu toy. Uje toy itsorzh ich shuu Porrosht dich. Hn Jesús tatim im: —Méya yok.—

Jesús sahmúr pishi dakilt yet uje iich otsii Juan.

²⁰Eseekite uje Pedro somtis ire teychim nanér hn umo ese Jesús akilt uje ich sahmúrpa. Wichi tiréti yiehe òr nér. Wichi uje de Jesús ahirni uje otaak hn tatim im: —Írhíche, ¿yeékpo ese uje sehe niwáha owa?— ²¹Uje Pedro umo Juan uje yiehe òr nér hn tatim Jesús im: —Írhíche, ¿latik tokolihi ire uje toy nehe?— ²²Jesús tatim im: —Kímiji tahnúr uje wichi shi ika nehech takaashpo nehe ich ye jukur par eraha. Shi Méya yok.— ²³Uje Porrosht aabo uje ode lekitiyo ochunt uje Jesús tatim Pedro shuu itsorzh hn otata uje ese Jesús akilt yet ich ye tope, per Jesús ye tata duhu ilorzepe. Shi tata im: —Uje takaashpo nehe kímiji tahnúr ich shish wichi ika. Ye jukur uje eraha.—

²⁴Yok wichi ese Jesús ir akilt. Nos tiita erze kuche hn nos tichew tibite ana hutita. Yírahalo uje tiita uje ich ūru. ²⁵Kuche kíhniya de uje Jesús shiyokörni uje ye tichewpe. Kímiji yeék nos dichew dibite hutita erze uje Jesús shiyokör ich tuu peyuwo tísir uje níhyok owich írmo lekitiyo par nos wir erze hute.